

ΕΡΓΟ :

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΟΥ 5ΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΧΙΟΥ

ΘΕΣΗ :

ΣΥΜΒΟΛΗ ΟΔΩΝ ΚΥΠΡΟΥ και ΑΕΡΟΠΟΡΟΥ ΠΕΡΡΙΚΟΥ

**ΦΑΚΕΛΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ
(Φ.Α.Υ.)**

(Π.Δ. 305/96, άρθρο 3 - παρ.3,7,8,9,10,11)

ΚΥΡΙΟΣ ΕΡΓΟΥ :

ΔΗΜΟΣ ΧΙΟΥ

ΜΕΛΕΤΗΤΕΣ :

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ Α.Ε.

ΕΔΡΑ: ΑΘΗΝΑ, ΜΕΤΣΟΒΟΥ 29 - Τ.Κ. 10683, ΤΗΛ.: 210 8822447 - FAX: 210

8822601, e-mail: anaplasia@tee.gr

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2024

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΓΕΝΙΚΑ.....	2
1.1 ΕΡΓΟ	3
1.2 ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ	3
1.3 ΘΕΣΗ ΕΡΓΟΥ	3
1.4 ΚΥΡΙΟΣ ΕΡΓΟΥ	3
1.5 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΥΡΙΟΥ ΕΡΓΟΥ	3
1.6 ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ ΕΡΓΟΥ	3
1.7 ΥΠΟΧΡΕΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΤΟΥ Φ.Α.Υ.....	3
1.8 ΑΡΙΘΜΟΣ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ	3
1.9 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	3
2. ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	4
3. ΜΗΤΡΩΟ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΕΡΓΟ	5
4. ΟΔΗΓΙΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	5
5. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	6
6. ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	7
7. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΓΕΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	8
8. ΔΕΛΤΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	8
9. ΣΧΕΔΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ «ΩΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΘΕΙ»	9
10. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	9
11. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	10
11.1 ΟΔΗΓΟΣ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	10
11.2 ΜΗΤΡΩΟ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΕΡΓΟ.....	91
11.3 ΔΕΛΤΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΥΛΙΚΩΝ (MSDS).....	92
11.4 ΣΧΕΔΙΑ «ΩΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΘΕΙ»	92
11.5 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ.....	92

1. ΓΕΝΙΚΑ

Ο παρών Φάκελος Ασφάλειας & Υγείας (Φ.Α.Υ.) εκπονείται αποκλειστικά για το Έργο «ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΟΥ 5ΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΧΙΟΥ», για λογαριασμό του Κυρίου του Έργου και καλύπτει και τις απαιτήσεις της νομοθεσίας για τον Φάκελο Ασφάλειας & Υγείας του Έργου κατά τη φάση της Μελέτης. Για την εκπόνηση του Φ.Α.Υ. έχουν ληφθεί υπόψη:

- Πλαισιακά διατάγματα της Ελληνικής νομοθεσίας για την ασφάλεια (ενδεικτικά αναφέρονται Ν1568/85, ΠΔ 17/96, ΠΔ 294/88)
- Η Ελληνική νομοθεσία για την ασφάλεια στα εργοτάξια (ενδεικτικά αναφέρονται ΠΔ 305/96, ΠΔ1073/81, ΠΔ 778/80)
- Οι απαιτήσεις του Κυρίου του Έργου.

Ο παρών Φ.Α.Υ. θα παραδοθεί στον Ανάδοχο του Έργου, ο οποίος θα πρέπει να τον ενημερώσει σε συνεργασία με τους όποιους υπεργολάβους του, με την προσάρτηση των «ως κατασκευάσθαι» σχεδίων (as built drawings) και στη συνέχεια να παραδοθεί στον Κύριο του Έργου.

Ο Φ.Α.Υ. στην τελική έκδοση πρέπει να περιέχει τα εξής στοιχεία:

- Γενικές πληροφορίες για το έργο
- Δεδομένα από το σχεδιασμό του έργου
- Επισημάνσεις για την ασφάλεια και υγεία στο έργο και τις δραστηριότητες σε αυτό
- Μητρώο επεμβάσεων στο έργο
- Οδηγίες ασφαλείας για τη συντήρηση του έργου
- Φύλλα πληροφοριών ασφαλείας των υλικών (MSDS)
- Σχέδια του έργου όπως κατασκευάστηκε
- Πρόγραμμα συντήρησης

Για τη σύνταξη του παρόντος Φ.Α.Υ. έχουν ληφθεί υπόψη και αναγνωρίζονται όλες οι απαιτήσεις της ελληνικής νομοθεσίας.

Σημειώνεται ότι ο Φ.Α.Υ. αποτελεί αναπόσπαστο και ζωντανό στοιχείο της κατασκευής και κυρίως της λειτουργίας του έργου και πρέπει να αναθεωρείται, κάθε φορά που κρίνεται απαραίτητο, ώστε να ανταποκρίνεται έγκαιρα στις λειτουργικές και κατασκευαστικές απαιτήσεις, όπως αυτές θα προκύπτουν κατά την διάρκεια ζωής του έργου σε συνδυασμό με τις εκάστοτε ισχύουσες σχετικές διατάξεις περί ασφαλείας και υγείας, την εκάστοτε εμπειρία και γνώση της επιστήμης και της τέχνης και τις κοινωνικές απαιτήσεις και πρότυπα.

1.1 ΕΡΓΟ

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΟΥ 5ΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΧΙΟΥ

1.2 ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ

ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟ

1.3 ΘΕΣΗ ΕΡΓΟΥ

ΣΥΜΒΟΛΗ ΟΔΩΝ ΚΥΠΡΟΥ και ΑΕΡΟΠΟΡΟΥ ΠΕΡΡΙΚΟΥ

1.4 ΚΥΡΙΟΣ ΕΡΓΟΥ

ΔΗΜΟΣ ΧΙΟΥ

1.5 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΥΡΙΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ 2

1.6 ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ ΕΡΓΟΥ

ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ Α.Ε.

1.7 ΥΠΟΧΡΕΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΤΟΥ Φ.Α.Υ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΕΑΣ

(ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ Α.Ε.)

1.8 ΑΡΙΘΜΟΣ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΟΡΩΝ ΔΟΜΗΣΗΣ : ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΗΣ 1570094

1.9 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Η περιγραφή των εργασιών που ακολουθεί είναι σύντομη και παρατίθεται για την ευκολότερη κατανόηση του έργου. Η περιγραφή αυτή δεν υποκαθιστά και δεν υπερισχύει της τεχνικής έκθεσης ή οποιοσδήποτε τεχνικής περιγραφής των μελετών του έργου (παραδοτέα της μελέτης εφαρμογής).

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση που ακολουθήσουν τροποποιήσεις των μελετών κατά τη διάρκεια των εργασιών, ο Συντονιστής Ασφάλειας κατά την εκτέλεση του έργου οφείλει να ενημερώσει την παρούσα σύντομη τεχνική περιγραφή, ώστε να ανταποκρίνεται στα πραγματικά δεδομένα.

Οι εργασίες που προβλέπονται είναι οι ακόλουθες:

- Εργασίες γενικών εκσκαφών
- Εργασίες ξυλοτύπων, οπλισμών σκυροδετήσεων
- Εργασίες επιστρώσεων, επενδύσεων

- Εργασίες τοποθέτησης εσωτερικών και εξωτερικών κουφωμάτων
- Εργασίες Ισχυρών Ρευμάτων
- Εργασίες Ασθενών Ρευμάτων
- Εργασίες Ύδρευσης – Αποχέτευσης
- Εργασίες Κλιματισμού
- Εργασίες Πυρόσβεσης – Πυροπροστασίας
- Εργασίες Αρχιτεκτονικών Τελειωμάτων (Γυψοσανίδες, Ψευδοροφές, Επενδύσεις)
- Τοποθέτηση Εξοπλισμού
- Χρωματισμοί – Τελειώματα – Διαμορφώσεις
- Διαμόρφωση Περιβάλλοντος Χώρου - Φυτεύσεις

Οι εργασίες θα εκτελεστούν με ιδιαίτερη επιμέλεια και προσοχή και πάντα σε συνεννόηση με τους επιβλέποντες μηχανικούς.

2. ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Για το έργο συντάχθηκαν οι ακόλουθες μελέτες, οι οποίες πληρούν τις ισχύουσες πολεοδομικές διατάξεις και κανονισμούς:

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

ΜΕΛΕΤΗ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ,

ΜΕΛΕΤΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

ΜΕΛΕΤΗ Η/Μ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

ΣΤΑΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

ΜΕΛΕΤΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ

ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ:

ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ Α.Ε.

Δ/νση: Αθήνα, Μετσόβου 29, Τ.Κ. 10683,

Τηλ.: 210 8822447 - Fax: 210 8822601

e-mail: anaplasia@tee.gr

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΜΕΛΕΤΗΤΕΣ :

Τα δεδομένα που προκύπτουν από το σχεδιασμό του έργου παρουσιάζονται αναλυτικά στις επιμέρους μελέτες του έργου.

Ο Ανάδοχος σε συνεργασία με τους υπεργολάβους του θα συμπληρώσει το παρόν κεφάλαιο του Φ.Α.Υ. με τα εξής:

- Κατάλογο υλικών που ενσωματώθηκαν στο έργο

- Κατάλογο μελετών και σχεδίων «ως κατασκευάσθαι»

3. ΜΗΤΡΩΟ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΕΡΓΟ

Κάθε επέμβαση που γίνεται στο κτίριο, καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του, η οποία έχει επίδραση σε θέματα ασφάλειας, πρέπει να καταγράφεται σε αρχείο (πχ μητρώο επεμβάσεων στο έργο). Το μητρώο επεμβάσεων στο έργο πρέπει να ενημερώνεται μετά από κάθε νέα επέμβαση, με τα στοιχεία που θα προκύπτουν κάθε φορά.

Υπόδειγμα Μητρώου Επεμβάσεων στο Έργο παρατίθεται στο παράρτημα του παρόντος Φ.Α.Υ.

4. ΟΔΗΓΙΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Κάθε εργασία συντήρησης του έργου πρέπει να γίνεται κάτω από την εποπτεία του τεχνικού ασφαλείας του αναδόχου των εργασιών συντήρησης. Ο τεχνικός ασφαλείας πρέπει να ενημερώνεται και να παρακολουθεί τις εργασίες, να καταγράφει και να τεκμηριώνει τις αλλαγές, εξασφαλίζοντας ότι συμπληρώνεται το έντυπο ΜΗΤΡΩΟ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΕΡΓΟ ή άλλο ισοδύναμο σύστημα.

Για κάθε επιμέρους εργασία θα τηρούνται:

- Η ελληνική νομοθεσία για την ασφάλεια.
- Οι πλέον της ελληνικής νομοθεσίας απαιτήσεις για την ασφάλεια που θα οριστούν από τον Κύριο του Έργου (μετά από εισήγηση του Τεχνικού Ασφαλείας ή υπόδειξη των αρμοδίων αρχών)
- Απαιτήσεις των αρμοδίων αρχών (ΚΕΠΕΚ).
- Οι οδηγίες των προμηθευτών εξοπλισμού.
- Οι οδηγίες των παρασκευαστών υλικών.

Κάθε εργολάβος που θα αναλάβει την εκτέλεση εργασιών συντήρησης οφείλει να λάβει υπόψη του τα μέτρα προστασίας που αναφέρονται στο παρόν Φ.Α.Υ. και να συντάξει με τη βοήθεια του Τεχνικού του Ασφαλείας μία Γραπτή Εκτίμηση Επαγγελματικού Κινδύνου για όλες τις εργασίες που πρόκειται να εκτελέσει ΠΡΙΝ την έναρξη των εργασιών.

Σημειώνεται επίσης ότι οι οδηγίες θα πρέπει να προκύψουν από την εκτίμηση της επικινδυνότητας της κάθε εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη τον τρόπο με τον οποίο αυτή θα υλοποιείται κάθε φορά.

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία ο εργοδότης οφείλει να έχει στη διάθεσή του γραπτή εκτίμηση της επικινδυνότητας (επαγγελματικού κινδύνου).

Για τις συνήθεις εργασίες συντήρησης του έργου παρατίθεται στο παράρτημα Οδηγός Γραπτής Εκτίμησης Επαγγελματικού Κινδύνου. Ο Τεχνικός Ασφαλείας του Αναδόχου που θα αναλάβει τις εργασίες συντήρησης θα πρέπει να φροντίσει για την αναθεώρησή της βάσει των πραγματικών συνθηκών εργασίας στο έργο.

5. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Σε κάθε περίπτωση πρέπει να αναγνωρίζονται και να προλαμβάνονται οι κίνδυνοι:

- Της εργασίας για το προσωπικό που θα τις αναλάβει.
- Της εργασίας για τους εργαζόμενους / χρήστες του κτιρίου.
- Της εργασίας για τους διερχόμενους πλησίον του έργου.
- Που θα προκαλέσουν ενδεχομένως οι διερχόμενοι, οι χρήστες ή οι εργαζόμενοι στο προσωπικό που θα αναλάβει την εργασία.

Θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη σε κάθε επέμβαση:

- Οτιδήποτε αντικαθίσταται να είναι συμβατό με την κατασκευή.
- Όταν τοποθετείται νέος εξοπλισμός να καταγράφεται (ενημέρωση μητρώου επεμβάσεων).
- Όταν ενσωματώνονται νέα υλικά να δίνονται τα MSDS τους από τους προμηθευτές και να προσαρτώνται στον Φ.Α.Υ.
- Κάθε εργασία πρέπει να σχεδιάζεται λαμβάνοντας υπόψη τη λειτουργία του εκπαιδευτηρίου.

Πριν από αποξήλωση ή κατεδάφιση μερική ή ολική να εκτιμούνται υλικά που μπορεί:

- να επαναχρησιμοποιηθούν,
- να ανακυκλωθούν,
- να θρυμματιστούν,
- να παράγουν σκόνη,
- να είναι επικίνδυνα.

Επίσης πρέπει να αξιολογηθούν τα υλικά που έχουν χρησιμοποιηθεί με τη γνώση που θα υπάρχει τότε που θα γίνουν οι επεμβάσεις.

6. ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Στο εργοτάξιο πρέπει να τηρούνται τα παρακάτω βασικά μέτρα ασφάλειας και τήρησης κανόνων υγιεινής:

- Κάθε άτομο στο εργοτάξιο πρέπει να τηρεί τους κανόνες ασφαλείας και υγείας στο έργο που το αφορούν.
- Δεν θα ανατίθεται μία δουλειά σε κανένα άτομο αν δεν είναι σωματικά και πνευματικά κατάλληλο γι' αυτήν.
- Όλα τα άτομα στο εργοτάξιο πρέπει να φορούν κατάλληλο κράνος ασφαλείας. Εξαιρούνται οι χώροι των γραφείων και υγιεινής.
- Όλα τα άτομα στο εργοτάξιο πρέπει να φορούν κατάλληλα υποδήματα. Η ελάχιστη απαίτηση ασφαλείας για τα υποδήματα είναι να έχουν προστατευτική μεταλλική επένδυση για τα δάχτυλα και στη σόλα.
- Όλα τα άτομα στο εργοτάξιο πρέπει να φορούν υψηλής ανακλαστικότητας ενδύματα. Ειδική μέριμνα θα πρέπει να δίνεται στα ενδύματα των εργαζομένων που ασχολούνται με θερμές εργασίες. Τα ενδύματά τους εκτός από υψηλής ανακλαστικότητα θα πρέπει να προσφέρουν ΚΑΙ προστασία από γυμνή φλόγα, πυρακτωμένα σωματίδια κλπ
- Η ασφαλής προσέγγιση και έξοδος πρέπει να εξασφαλίζεται σε όλες τις θέσεις εργασίες και χώρους.
- Όλα τα άτομα πρέπει να συμμορφώνονται με τις οδηγίες της σήμανσης ασφαλείας του Εργοταξίου.
- Πρόχειρες φωτιές με οποιοδήποτε σκοπό (πχ θέρμανση) δεν επιτρέπονται στο εργοτάξιο.
- Απαγορεύεται η χρήση αλκοόλ στους χώρους του εργοταξίου.
- Απαγορεύεται το κάπνισμα στους χώρους του εργοταξίου.
- Κανένα άτομο δεν επιτρέπεται να επαναπροσδιορίσει, απομακρύνει, τροποποιήσει, χαλάσει, καταστρέψει οποιοδήποτε σήμανση ή εξοπλισμό ασφαλείας.
- Όλοι οι εργαζόμενοι είναι υποχρεωμένοι να αναφέρουν οποιαδήποτε ανασφαλή κατάσταση εργασίας και να απευθυνθούν για βοήθεια αν δεν μπορούν να την ελέγξουν μόνοι τους.
- Το εργοτάξιο πρέπει να διατηρείται καθαρό. Όλα τα σκουπίδια πρέπει να εναποτίθενται στους παρεχόμενους κάδους απορριμμάτων.

- Καμία εργασία να μην ξεκινά εάν δεν υπάρχει ο κατάλληλος φωτισμός.
- Μόνο εξουσιοδοτημένα άτομα να χειρίζονται τον εξοπλισμό του εργοταξίου.
- Όλοι οι επισκέπτες στο εργοτάξιο πρέπει να συνοδεύονται από άτομο που γνωρίζει τους χώρους του εργοταξίου και να συμμορφώνονται με τις οδηγίες του.

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση αντίθεσης των παραπάνω βασικών μέτρων ασφάλειας με μέτρα που έχουν ειδικότερη ισχύ, τότε θα εφαρμόζονται τα μέτρα με ειδικότερη ισχύ. Περαιτέρω διερεύνηση πρέπει να διενεργείται εφόσον κριθεί απαραίτητο

7. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΓΕΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Ο Ανάδοχος των εργασιών συντήρησης θα πρέπει να φροντίσει ώστε οι όλοι οι εργαζόμενοι στο έργο (τόσο οι δικοί του, όσο και οι εργαζόμενοι των υπεργολάβων) καθώς και οι τρίτοι (επίβλεψη, Διοίκηση / Τεχνική Υπηρεσία Δήμου, Προμηθευτές κλπ) που πρέπει να επισκεφτούν τους χώρους του έργου, θα ενημερώνονται για τα Γενικά Μέτρα Ασφαλείας στο Εργοτάξιο, ΠΡΙΝ την έναρξη της εργασίας τους / επίσκεψης στο έργο.

Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση να τηρεί αρχεία από τις ενημερώσεις αυτές στις οποίες θα υπάρχουν και οι υπογραφές των ατόμων που ενημερώθηκαν.

8. ΔΕΛΤΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

(στο παράρτημα του Φ.Α.Υ. θα προσαρτηθούν τα δελτία πληροφοριών ασφάλειας (MSDS) των υλικών που θα ενσωματωθούν στο έργο κατά τη διάρκεια της κατασκευής, με ευθύνη του Αναδόχου).

Ο κάθε ανάδοχος που αναλαμβάνει εργασίες στο έργο είναι υποχρεωμένος να προσαρτήσει στο παράρτημα τα δελτία πληροφοριών ασφάλειας (MSDS) των υλικών που θα χρησιμοποιηθούν για τη συντήρηση και σε ενδεχόμενες επισκευές του κτιρίου.

Σημειώνεται ότι η προσκόμιση των δελτίων πληροφοριών ασφάλειας (MSDS) των υλικών είναι νομοθετική υποχρέωση όλων των προμηθευτών.

Με βάση τις πληροφορίες των MSDS, θα πρέπει να δοθεί από τον ανάδοχο του έργου Πίνακας Ενσωματωμένων-Χρησιμοποιούμενων Επικινδυνών για Ασφάλεια – Υγεία - Περιβάλλον Υλικών που να καταγράφει:

- Ονομασία και τύπος υλικού (χημική ονομασία, εμπορική ονομασία, προέλευση κλπ) για τον ακριβή προσδιορισμό του,
- Θέσεις που έχει χρησιμοποιηθεί-τοποθετηθεί στο έργο,
- Κινδύνους που προκύπτουν από τη χρήση των επικινδυνών υλικών και ειδικά μέτρα προστασίας στη διακίνηση, εφαρμογή, συντήρηση και αντικατάστασή τους.

Ο Πίνακας αυτός πρέπει να ενημερώνεται από τον Κύριο του Έργου αν στη διάρκεια ζωής του έργου (κανονική λειτουργία) προκύψουν νέα στοιχεία για τα υλικά που έχουν χρησιμοποιηθεί (που ενδεχομένως θεωρούνταν αρχικά ακίνδυνα ή άλλης επικινδυνότητας).

9. ΣΧΕΔΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ «ΩΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΘΕΙ»

Με ευθύνη του Αναδόχου σε συνεργασία με τους υπεργολάβους του, θα προσαρτηθεί στο παράρτημα του Φ.Α.Υ. ο κατάλογος των σχεδίων «ως κατασκευάσθαι» και των μελετών των εργασιών που έχει αναλάβει η εταιρεία.

10. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ

Με ευθύνη του Αναδόχου σε συνεργασία με τους υπεργολάβους του, θα προσαρτηθεί στο παράρτημα του Φ.Α.Υ. ο πίνακας συντήρησης του έργου, σύμφωνα με τις υποδείξεις των κατασκευαστών / προμηθευτών τους.

11. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

11.1 ΟΔΗΓΟΣ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

ΠΡΟΣΟΧΗ

Η ΓΕΕΚ ΑΥΤΗ ΕΧΕΙ ΕΚΠΟΝΗΘΕΙ ΣΕ ΦΑΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ ΩΣ ΟΔΗΓΟΣ. ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΘΕΙ ΚΑΙ ΑΝΑΘΕΩΡΗΘΕΙ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΤΕΧΝΙΚΟΥΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΟΛΑΒΩΝ ΠΟΥ ΘΑ ΕΚΤΕΛΕΣΟΥΝ ΤΙΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ

ΑΔ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ	ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΟΝΤΑΙ
1.	Προετοιμασία εργοταξίου – Προκαταρκτικές εργασίες	Αναρχη διαμόρφωση εξωτερικών χώρων	- Εργονομικός σχεδιασμός εργοταξιακών εγκαταστάσεων. - Ασφαλής εγκατάσταση εργοταξιακών παροχών. - Επικαιροποίηση ανάλογα με την πρόοδο των εργασιών. - Αναλυτική καταγραφή εργοταξιακών εγκαταστάσεων σε τοπογραφικό και ανάρτησή του στον πίνακα ανακοινώσεων.
		Απουσία Σημάνσεων	- Τοποθέτηση σημάνσεων. - Επικαιροποίηση ανάλογα με την πρόοδο των εργασιών και τις υφιστάμενες ανάγκες.
		Ελλιπής εκπαίδευση εργαζομένων	- Εφαρμογή προγράμματος εκπαίδευσης. Εισαγωγική εκπαίδευση στους γενικούς κανόνες πριν την έναρξη των εργασιών. Εξειδικευμένη ανάλογα με το είδος των υπό εκτέλεση εργασιών. - Τεκμηρίωση εκπαίδευσης με τήρηση αντίστοιχων αρχείων. - Tool box meetings καθημερινά. - Ενημέρωση των Αναδόχων/Υπεργολάβων πριν την έναρξη των εργασιών για τις υποχρεώσεις τους σχετικά με την Ασφάλεια & Υγεία (ορισμός Τεχνικού Ασφαλείας, Ιατρού Εργασίας εφόσον απαιτείται, ΜΕΕΚ, άδειες χειριστών κλπ).

			Τεκμηρίωση με σχετικό έντυπο.
		Ελαττωματικός εξοπλισμός	Προκαταρκτικός έλεγχος εξοπλισμού: ΜΑΠ, εργαλεία χειρός, μηχανήματα, οχήματα κλπ
		Απουσία ΜΑΠ	- Ενυπόγραφη παραλαβή ΜΑΠ από το σύνολο των εργαζομένων. - Μη χρήση ΜΑΠ συνεπάγεται απομάκρυνση από τον χώρο του εργοταξίου. - Ορθή αποθήκευση ΜΑΠ.
		Απουσία φαρμακείου	- Έλεγχος επάρκειας φαρμακείου και καταγραφή σε σχετικό έντυπο τεκμηρίωσης. - Ενημέρωση Αναδόχων/Υπεργολάβων για τις υποχρεώσεις τους.
		Πυρκαγιά	- Προμήθεια και τοποθέτηση πυροσβεστήρων. - Καταγραφή αριθμού και θέσεων πυροσβεστήρων για τον έλεγχο αυτών. - Ορισμός και εκπαίδευση ομάδας Πυρασφάλειας
		Αταξία χώρου	Συνεχής μέριμνα για καθαριότητα και ευταξία του χώρου.

		Ηλεκτροπληξία – Χρήση ΗΜ Εγκαταστάσεων	▪ Έλεγχος πριν την χρήση ΗΜ εγκαταστάσεων (ηλεκτρολογικοί πίνακες, εγκαταστάσεις φωτισμού κλπ) μόνο από αδειοδοτημένο ηλεκτρολόγο εγκαταστάτη. ▪ Να μην υπερφορτώνονται οι πίνακες και τα πολύμπριζα. ▪ Έλεγχος γειώσεων. ▪ Φθαρμένα και γυμνά καλώδια να αντικαθίστανται άμεσα. ▪ Εφόσον υπάρχει γεννήτρια αυτή να βρίσκεται σε απόσταση ασφαλείας από γραφεία, εύφλεκτα υλικά και ηλεκτρικούς πίνακες. Μόνιμα να υπάρχει δίπλα της σύστημα πυρόσβεσης.
		Ανεξέλεγκτη κίνηση οχημάτων-μηχανημάτων και πεζών	▪ Έλεγχος καλή λειτουργίας ΜΕ και ΟΕ. ▪ Προσκόμιση όλων των εγγράφων νομιμοποίησης πριν την έναρξη των εργασιών. ▪ Τήρηση βιβλίου συντηρήσεων. ▪ Προσκόμιση αδειών χειριστών και διπλωμάτων.
		Χειρωνακτική διακίνηση φορτίου	▪ Ελαχιστοποίηση χειρωνακτικής διακίνησης, χρήση μηχανικών μέσων. ▪ Να μην υπερφορτώνονται οι εργάτες. ▪ Εκπαίδευση – ενημέρωση εργαζομένων. ▪ Εξασφάλιση καθαρού και χωρίς εμπόδια χώρου.
		Μηχανική διακίνηση φορτίου	▪ Ανεφοδιασμός μηχανήματος σε πλήρη στάση. ▪ Ανύψωση φορτίου με μικρή ταχύτητα. ▪ Να μην χρησιμοποιούνται φθαρμένες αρτάνες και συρματόσχοινα. ▪ Τα φορτία να δένονται ισχυρά. ▪ Οι γερανοί να είναι πιστοποιημένοι.

		Εκθεση των ματιών σε ακτινοβολία λέιζερ (π.χ. εξοπλισμός τοπογραφικών μετρήσεων με χρήση λέιζερ)	Χρήση κατάλληλων προστατευτικών γυαλιών.
		Εκθεση σε ακτινοβολία	-Απομόνωση του χώρου και των μηχανημάτων ηλεκτροσυγκολήσεων - Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ, γάντια και κατάλληλη μάσκα προσώπου
		Πτώση υλικών και αντικειμένων από ύψος.	-Εναπόθεση υλικών με τάξη και εξασφάλιση της σταθερότητας των σωρών τους. - Έλεγχος και ορθή χρήση καταλλήλων σαμπανιών/συρματόσχοινων. - Απαγόρευση χρήσης του γερανού όταν επικρατούν ισχυροί άνεμοι (ταχύτητα ανέμου) 10m/sec - Ασφαλής πρόσδεση φορτίου - Καθορισμός επικίνδυνης ζώνης κάτω από την περιοχή διακίνησης αναρτημένων φορτίων και κατάλληλη σήμανση επικινδυνότητας - Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ
		Ανατροπή μηχανημάτων/οχημάτων	- Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένα με καμπίνες ασφαλείας. - Εντοπισμός πηγαδιών, λάκκων, ανοιγμάτων ή/και άλλων επικινδυνών σημείων στο υπέδαφος, σήμανση και λήψη μέτρων όπως περίφραξη, επέμβαση με επίχωση με κατάλληλα υλικά όπου απαιτείται ή και άλλων μέτρων. - Χρήση ζώνης ασφαλείας από τους οδηγούς. - Ασφαλής έδραση των πελμάτων των μηχανημάτων (με τάκους και όχι με

			ετερόκλητα ξύλα) σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή ▪ Ασφαλής έδραση του γερανού και στερέωση των αντίβαρων του σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή και τη σχετική μελέτη όπου αυτή απαιτείται. ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ
		Εκθεση σε σκόνη ή/και αναθυμιάσεις	▪ Διαβροχή του χώρου όπου είναι εφικτό ▪ Συλλογή και απομάκρυνση αναθυμιάσεων με κινητό συστηματοπικού τεχνητού εξαερισμού. ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ, κατάλληλη μάσκα προσώπου.
		Εκθεση σε θόρυβο	▪ -Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με κλειστού τύπου καμπίνα χειριστή ▪ Χρήση ηχοπετασμάτων ▪ Μείωση του θορύβου στα επιτρεπτά όρια με χρήση αντιθορυβικού τύπου μηχανημάτων ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ και ωτοασπίδων
		Εκθεση σε υψηλές / χαμηλές θερμοκρασίες και σε ηλιακή ακτινοβολία	▪ Διαλείμματα σε κατάλληλα διαμορφωμένους χώρους και λήψη νερού. ▪ Οι κοπιαστικότερες εργασίες να γίνονται όταν οι θερμοκρασίες είναι χαμηλότερες. ▪ Χρήση κατάλληλου ρουχισμού για την προστασία από τις βλαβερές συνέπειες του ήλιου ή του ψύχους. ▪ Κατασκευή στεγάστρων όπου είναι δυνατόν όπως π.χ. στο χώρο επεξεργασίας οπλισμού ▪ Διακοπή των εργασιών σε αντίξοες συνθήκες

2	Χωματουργικά	Κατάρρευση εκσκαφής και πτώσεις υλικών και προσώπων από ύψος.	▪ Έλεγχος των μετώπων εκσκαφής και αποκοπή των επισφαλών (επικίνδυνων) όγκων. ▪ Επισήμανση επισφαλών (επικίνδυνων) θέσεων εργασίας ▪ Αντιστηρίξεις πρανών, τοιχωμάτων φρεατίων, παρακείμενων κτιρίων, στύλων κλπ. ▪ Κατάλληλη διαμόρφωση πρανών και ελεγχόμενη άντληση υδάτων για λόγους ευστάθειας. ▪ Περίφραξη ύψους τουλάχιστον 110 cm, πλησίον των άκρων της εκσκαφής ▪ Απόθεση υλικών και στάθμευση μηχανημάτων σε ασφαλή απόσταση από τα χείλη της εκσκαφής . ▪ Ασφαλή μέσα πρόσβασης π.χ. ασφαλή κλιμακοστάσια φορητές σκάλες (με αναπαυτήρια και χειρολαβές όπου απαιτείται) και γεφυρώσεις-περάσματα με ανθεκτικά δάπεδα και κιγκλιδώματα. ▪ Στα φρεάτια να εγκαθίστανται κλίμακες ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ
		Εμπλοκή εργαζομένων με μηχανήματα	▪ Καλή ορατότητα του χειριστή ▪ Επάρκεια χώρου για ελιγμούς των μηχανημάτων ▪ Χρήση οχημάτων εφοδιασμένων με ηχητικά και οπτικά σήματα. ▪ Συντονισμός κίνησης μηχανημάτων και προσώπων από υπεύθυνο ή σηματοφόρο. ▪ Διαμόρφωση διαδρόμων προσπέλασης εργαζομένων. ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ

		Σύγκρουση κατά την μετακίνηση των μηχανημάτων	▪ -Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με ηχητικά και οπτικά σήματα. ▪ Συντονισμός κίνησης μηχανημάτων από υπεύθυνο ή σηματοωρό ▪ Διαμόρφωση διαδρόμων προσπέλασης εργαζομένων ▪ Κατάλληλη σήμανση έργων στην έξοδο του εργοταξίου και ρύθμιση της κυκλοφορίας σύμφωνα με τον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, καθορισμός και τήρηση κανόνων κυκλοφορίας εργοταξίου
		Ανατροπή μηχανημάτων	▪ Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με καμπίνες ασφαλείας ▪ Χρήση ζώνης ασφαλείας από τους οδηγούς. ▪ Έλεγχος του εδάφους, εντοπισμός πηγαδιών, λάκκων, ανοιγμάτων ή και άλλων επικίνδυνων σημείων στο υπέδαφος, σήμανση και λήψη άλλων μέτρων όπως περίφραξη, επέμβαση με επίχωση, με κατάλληλα υλικά όπου απαιτείται. ▪ Ασφαλής έδραση των μηχανημάτων σε καθαρό έδαφος
		Απρόοπτες εκρήξεις και ηλεκτροπληξίες	▪ Επισήμανση πιθανών υπόγειων δικτύων παροχής υπηρεσιών ▪ Διακοπή δικτύων παροχής υπηρεσιών(ηλεκτρισμός, φυσικό αέριο, υγραέριο) σε συνεργασία με τις Αρμόδιες Αρχές ▪ Όλοι οι ηλεκτροφόροι αγωγοί πρέπει να χειρίζονται ως να βρίσκονται υπό τάση εκτός και αν υπάρχει γραπτή και φυσική απόδειξη ότι οι αγωγοί είναι απενεργοποιημένοι.

			Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ, παπούτσια ασφαλείας και γάντια ειδικού τύπου.
		Εκθεση σε θόρυβο	-Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με κλειστού τύπου καμπίνα χειριστή - Χρήση ηχοπετασμάτων - Μείωση του θορύβου στα επιτρεπτά όρια με χρήση αντιθορυβικού τύπου μηχανημάτων - Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ και ωτοασπίδων
		Εκθεση σε σκόνη	- Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με κλειστού τύπου καμπίνα χειριστή - Συνεχής διαβροχή των υλικών - Ασφαλής διαχείριση τυχόν επικίνδυνων υλικών όπως αμιάντου, τοξικών κλπ. - Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ και μάσκας προσώπου
		Εκθεση σε δονήσεις ολοκλήρου σώματος (χειριστές) και άνω άκρων (εργαλεία ισχύος)	-Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με συστήματα απόσβεσης δονήσεων - Εργονομικό (αντικραδαστικό) κάθισμα καμπίνας χειριστή. - Ορθή συντήρηση μηχανημάτων - Εναλλαγή προσωπικού στην επιβαρυνόμενη εργασία - Ορθή συντήρηση μηχανημάτων - Μείωση της ταχύτητας σε ανώμαλους δρόμους
		Εκθεση σε υψηλές/χαμηλές θερμοκρασίες και σε ηλιακή ακτινοβολία	- Διαλείμματα σε κατάλληλα διαμορφωμένους χώρους και λήψη νερού. - Οι κοπιαστικότερες εργασίες να γίνονται όταν οι θερμοκρασίες είναι χαμηλότερες. - Χρήση κατάλληλου ρουχισμού για την προστασία από τις βλαβερές συνέπειες του ήλιου ή του ψύχους. - Διακοπή των εργασιών σε αντίξοες συνθήκες

3	Φόρτωση – μεταφορά υλικών	Ανεξέλεγκτη κυκλοφορία οχημάτων- μηχανημάτων και πεζών - Βλάβες συστημάτων / ελλιπής ακινητοποίηση	- Τοποθέτηση πινακίδων απαγόρευσης, πληροφόρησης, υποχρέωσης κλπ, όπου κριθεί απαραίτητο. - Έλεγχος καλή λειτουργίας ΜΕ και ΟΕ. - Προσκόμιση όλων των εγγράφων νομιμοποίησης πριν την έναρξη των εργασιών. - Τήρηση βιβλίου συντηρήσεων. - Προσκόμιση αδειών χειριστών και διπλωμάτων. - Τήρηση ΚΟΚ. - Έλεγχος καλή λειτουργίας οχημάτων και μηχανημάτων έργου. Ύπαρξη βιβλίου συντηρήσεων.
		Χειρωνακτική μεταφορά βαρέων φορτίων	- Ελαχιστοποίηση χειρωνακτικής διακίνησης, χρήση μηχανικών μέσων. - Να μην υπερφορτώνονται οι εργάτες. - Εκπαίδευση – ενημέρωση εργαζομένων. - Εξασφάλιση καθαρού και χωρίς εμπόδια χώρου.
		Υπερβολική ταχύτητα	- Η κίνηση των ΟΕ και ΜΕ να γίνεται με χαμηλές ταχύτητες. - Τήρηση ΚΟΚ. - Σήμανση ορίων ταχύτητας.
		Μηχανική διακίνηση φορτίου	- Ανεφοδιασμός μηχανήματος σε πλήρη στάση. - Ανύψωση φορτίου με μικρή ταχύτητα. - Να μην χρησιμοποιούνται φθαρμένες αρτάνες και συρματόσχοινα. - Τα φορτία να δένονται ισχυρά. - Οι γερανοί να είναι πιστοποιημένοι.
		Συγκρούσεις μεταξύ οχημάτων ή με σταθερό εμπόδιο	- Τήρηση διατάξεων ΚΟΚ. - Σήμανση οδών κυκλοφορίας. - Καθορισμένοι οδοί κυκλοφορίας.

		Συγκρούσεις οχημάτων - πεζών	▪ Οι εργαζόμενοι θα τηρούν αποστάσεις ασφαλείας από κινούμενα μηχανήματα και οχήματα. Της δεν πρέπει να αναπαύονται σε επικίνδυνους χώρους. ▪ Καθορισμένοι δίοδοι και πεζοδρόμοι κυκλοφορίας. ▪ Ηχητική προειδοποίηση οπισθοπορείας. Εξοπλισμός των οχημάτων με ηχητική κόρνα και φωτεινό σήμα. ▪ Χρήση ανακλαστικού γιλέκου.
		Υπερφόρτωση οχημάτων	▪ Χρήση ΜΑΠ. ▪ Να μην φορτώνεται το μηχάνημα πάνω από το επιτρεπτό όριο. ▪ Σε περίπτωση μεταφοράς αδρανών, αυτά δεν θα ξεπερνούν τα χείλη της καρότσας. Θα χρησιμοποιείται το προστατευτικό κάλυμμα της καρότσας.
		Απώλεια κέντρου βάρους του φορτίου κατά την εκφόρτωση	▪ Να μην φορτώνεται το μηχάνημα πάνω από το επιτρεπτό όριο. ▪ Κανένας εργαζόμενος δεν πρέπει να βρίσκεται πίσω από το όχημα κατά την φάση απόθεσης. ▪ Σηματοωρός πρέπει να καθοδηγεί τον χειριστή.
		Πτώση αντικειμένων από ύψος	▪ Χρήση ΜΑΠ. ▪ Τα φορτία να δένονται ισχυρά. ▪ Σηματοωρός να καθοδηγεί το χειριστή. ▪ Απαγορεύεται να βρίσκονται πλησίον του ανυψωτικού οι μη έχοντες εργασία.
		Σκόνη – θόρυβος- δονήσεις - καυσαέρια	▪ Διαβροχή του χώρου για μείωση επιπέδων σκόνης. ▪ Εξασφάλιση καταλληλότητας περιβάλλοντος εργασίας με την διεξαγωγή μετρήσεων παραγόντων και την καταγραφή των αποτελεσμάτων (καυσαέρια μηχανών εσωτερικής καύσης, σκόνης εισπνεύσιμης

			/αναπνεύσιμης, ατμοσφαιρικού αέρα, θορύβου)
		Ανεπάρκεια φωτισμού	▪ Έλεγχος επάρκειας εργοταξιακού φωτισμού με όργανο μέτρησης. ▪ Έλεγχος φωτισμού ασφαλείας.
		Εργασία σε περιοχή όπου υπάρχουν εναέρια και υπόγεια δίκτυα της ΔΕΗ	▪ Πριν την έναρξη των εργασιών θα διερευνηθεί, σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς, η μη ύπαρξη και θέση των υπόγειων δικτύων. Η ακριβής θέση των δικτύων θα επιβεβαιωθεί με επιτόπου ερευνητικές τομές (εφόσον διαπιστωθεί ότι υπάρχουν). ▪ Οι οδηγοί των φορτηγών αυτοκινήτων θα κρατούν αποστάσεις ασφαλείας από εναέρια δίκτυα ηλεκτροδότησης. Για λόγους ευστάθειας των φορτηγών δεν θα κυκλοφορούν με υπερυψωμένες τις καρότσες τους. ▪ Οι χειριστές των μηχανημάτων θα κρατούν αποστάσεις ασφαλείας από πρηνή και υφιστάμενες κατασκευές - εξοπλισμό, δίκτυα. Ο χειρισμός των μηχανημάτων πρέπει να γίνεται με ιδιαίτερη προσοχή.
		Τραυματισμός από εκτίναξη σκύρων	▪ Χρήση κρανών και ειδικών προστατευτικών γυαλιών από τους εκτελούντες την εργασία
		Ακραία καιρικά φαινόμενα	▪ Να γίνεται παύση εργασιών όταν εξελίσσονται ακραία καιρικά φαινόμενα
4	Καλουπώματα στο ίδιο επίπεδο	Κτυπήματα στα χέρια	▪ Έμπειρο συνεργείο. ▪ Εκτεταμένη χρήση έτοιμων καλουπιών ή ευκολοσύνδετων καλουπιών (μεταλλότυποι, πλαστικότυποι).
		Κτυπήματα στα πόδια	▪ Μεταφορά με προσοχή. Παπούτσια ασφαλείας.

		Εκτόξευση μικροαντικειμένων (γρέζια πεταλούδας)	Χρήση μη ψαθυρών πεταλούδων.
5	Μόρφωση οπλισμού	Χτυπήματα από τον οπλισμό	- Ασφαλή εργαλεία/μηχανές μόρφωσης - Κράνος - Γάντια
		Πιάσιμο άκρων στο ψαλίδι	- Γάντια - Απόσταση ασφαλείας από το σημείο κοπής
		Μυοσκελετικά	- Μηχανική μεταφορά οπλισμού. - Μεταφορά οπλισμού ανά δύο σε ανεκτές ποσότητες
6	Μεταφορά μορφωμένου οπλισμού	Λύσιμο και πτώση οπλισμού	- Έμπειροι κουμανταδόροι. - Ασφαλές δέσιμο φορτίου (πνιχτό)
		Πτώση φορτίου πάνω σε άτομο, κατασκευή, έργο	- Έμπειροι κουμανταδόροι. - Ασφαλές δέσιμο φορτίου (πνιχτό) - Αποστάσεις ασφαλείας.
7	Τοποθέτηση οπλισμού	Κοψίματα	Γάντια
		Χτυπήματα	Κράνος
		Επαφή με σίδερα (το καλοκαίρι η θερμοκρασία του είναι υψηλή)	- Καλή καθαριότητα. - Χρήση ανυψωτικών.
		Μυοσκελετικές παθήσεις	Χρήση ζώνης
8	Σκυροδετήσεις στο ίδιο επίπεδο	Τσιμέντο στα μάτια	- Γυαλιά - Άμεσο πλύσιμο
		Τσιμέντο στο σώμα	- Γάντια - Γαλότσες - Ρούχα εργασίας που καλύπτουν όλο το σώμα
		Χτύπημα από την μπούμα	- Οπτική επαφή του χειριστή με τη μπούμα. - Καλή επαφή του χειριστή της μπούμας με τον περιβάλλοντα χώρο. - Ποτέ ο χειριστής της μπούμας δεν έχει πλάτη σε σταθερά σημεία.

		Τίναγμα και θραύση μπουώμας	Καλή συντήρηση της πρέσας και καλός καθαρισμός
		Εκτόξευση εγκλωβισμένων σωματιδίων σκυροδέματος	- Καλός καθαρισμός μπουώμας και αντλίας μετά από κάθε χρήση. - Άμεση επαφή χειριστή αντλίας και χειριστή μπουώμας.
		Υποχώρηση ξυλοτύπου	- Εγκεκριμένη μελέτη ξυλοτύπου - Απαγόρευση χρήσης ημιτελούς σιδη(ξυλο)τύπου - Ασφαλής έδραση σιδη(ξυλο)τύπου. - Αντιστήριξη
		Ανατροπή αντλίας	Έδραση της αντλίας επί σταθερού εδάφους και χρήση συμπαγών τάκων μεγέθους τουλάχιστον 50Χ50 εκατοστών ανάλογα με το έδαφος και τις καιρικές συνθήκες των τελευταίων ημερών.
		Επαφή με Η/Λ καλώδια	- Από κοινού αντιμετώπιση του θέματος με εκπρόσωπο της ΔΕΗ. - Έλεγχος για καλώδια και στήσιμο σε απόσταση ασφαλείας.
		Γλίστρημα Παραπάτημα	Καλό νοικοκυριό.
		Χειρωνακτική διακίνηση	Εκπαίδευση προσωπικού.
		Δόνηση από μηχανή συμπύκνωσης του σκυροδέματος	Χρήση (αντικραδασμικών) γαντιών.
9	Χρήση ανυψωτικών διατάξεων	Ανατροπή ανυψωτικής διάταξης	- Μελέτη εγκατάστασης - Αδειούχος χειριστής. - Οπτική επαφή με το αντικείμενο (εκπαιδευμένος κουμανταδόρος αν δεν υπάρχει οπτική επαφή του χειριστή με το αντικείμενο συνεχώς). - Κατάλληλη έδραση επί σταθερού εδάφους. - Χρήση ποδαρικών. - Χρήση αντιβαρών.

			- Μελέτη φορτίου και διαδρομής. - Απαγόρευση χρήσης γερανού σε συνδυασμό δυνατού ανέμου και μεγάλης επιφάνειας φορτίου.
		Κατάρρευση ανυψωτικής διάταξης	- Πιστοποιημένη ανυψωτική διάταξη. - Διάγραμμα ανυψωτικής ικανότητας. - Έλεγχος φορτίου και διαδρομής σε σχέση με την ανυψωτική ικανότητα του μηχανήματος. - Περιοδική συντήρηση του μηχανήματος.
		Πτώση φορτίου	- Πιστοποιημένα CE. - Δέσιμο φορτίου από έμπειρο κουμανταδόρο. - Απομάκρυνση προσωπικού εκτός διαδρομής φορτίου όπου είναι δυνατό. - Κράνος και ανακλαστικό γιλέκο εργαζομένων στην περιοχή. - Έλεγχος συμβατότητας ανυψωτικού και παρελκόμενων. - Συντήρηση ανυψωτικού. - Τοποθέτηση διαγράμματος ανυψωτικής ικανότητας σε εμφανή θέση. - Διατάξεις πέδησης. - Επαρκής φωτισμός. - Απαγόρευση ελεύθερης αιώρησης φορτίου. - Απαγόρευση ανάρτησης φορτίων υπό γωνία.
		Πτώση από ύψος λόγω κτυπήματος από μπασδέκα /γάντζο κλπ	- Κατάλληλο προσωπικό. - Οπτική επαφή του χειριστή με το φορτίο ή άμεση επικοινωνία με τον κουμανταδόρο.
		Πρόσκρουση του φορτίου	- Οπτική επαφή χειριστού και φορτίου. - Διακοπή εργασιών με αέρα πάνω από 8 μποφόρ ή και λιγότερο ανάλογα με το βάρος και την επιφάνεια του φορτίου.

			▪ Έμπειρος κουμανταδόρος σε επικοινωνία με τον χειριστή. ▪ Κατακόρυφο μόνο ανασήκωμα του φορτίου. ▪ Ιατρικός προέλεγχος χειριστή.
		Ηλεκτροπληξία	▪ Προστασία πίνακα παροχής ηλεκτρικού ρεύματος από καιρικές συνθήκες, μηχανήματα, πρόσβαση, τρίτων. ▪ Χρήση αντιηλεκτροπληξιακού διακόπτη (ρελέ). ▪ Τακτικός έλεγχος καλωδίων. ▪ Χρησιμοποίηση ηλεκτρολογικού εξοπλισμού προδιαγραφών εργοταξίου (ενισχυμένα (μπλантаρισμένα) καλώδια κλπ.). ▪ Χρήση καλωδίων που προδιαγράφει ο Αναδόχους.
		Κτύπημα κεραυνού	▪ Αντικεραυνική προστασία μηχανήματος ή περιοχής.
10	Οχήματα/Μ Ε	Τροχαία	▪ Αυτοκίνητα σε καλή κατάσταση (συστήματα πέδησης, φωτεινές ενδείξεις κλπ.) ▪ Καθαρισμός οδών. ▪ Αδειούχοι οδηγοί.
		Συγκρούσεις Μ/Χ ή/και οχημάτων μεταξύ τους ή/και με ανθρώπους ή/και με εμπόδια	▪ Σήμανση. ▪ Ενημέρωση του προσωπικού. ▪ Αδειούχοι χειριστές. ▪ Επίβλεψη προσωπικού και μηχανημάτων. ▪ Επαρκής συντήρηση Μ/Χ (οχήματος). ▪ Έλεγχος καλής λειτουργίας Μ/Χ . ▪ Μικρές ταχύτητες οχημάτων. ▪ Απόσταση ασφαλείας προσωπικού από Μ/Χ. ▪ Ηχητικά και φωτεινά σήματα οπισθοπορείας. ▪ Έλεγχος οχημάτων/ΜΕ που εισέρχονται στο χώρο των εργασιών.

			- Τα οχήματα/Μ Ε δεν θα εγκαταλείπονται από τον οδηγό/χειριστή τους όταν είναι σε αναμονή. - Κορνάρισμα πριν την εκκίνηση του οχήματος /ΜΕ. - Απαγορεύεται η παραμονή προσωπικού πίσω ή κοντά σε σταθμευμένο, ακινητοποιημένο ή σε αναμονή όχημα/ΜΕ στο χώρο των εργασιών.
11	Αποθήκευση υλικών	Καταπλάκωση από υλικά	- Ασφαλής αποθήκευση υλικών κατά είδος. - Οργάνωση αποθηκευτικών χώρων. - Εύκολη πρόσβαση στα αποθηκευμένα υλικά.
		Πυρκαγιά	- Μείωση πυροθερμικού φορτίου ανά θέση αποθήκευσης. - Ασφαλής αποθήκευση υλικών κατά είδος. - Απαγόρευση γυμνής φλόγας και καπνίσματος σε θέσεις αποθήκευσης εύφλεκτων υλικών- κατάλληλη σήμανση και περίφραξη. - Σταθμός πυρόσβεσης.
12	Επικίνδυνα υλικά	Επαφή με επικίνδυνες ουσίες	- Χρήση ΜΑΠ (γάντια, γυαλιά, μάσκες). - Μέτρα πυρόσβεσης. - Επαρκής αερισμός. - Εφαρμογή δελτίων ασφαλείας Αναδόχου (MSDS). - Σταθερή τοποθέτηση δοχείων. Κατηγοριοποίηση επικίνδυνων υλικών. Αποθήκευση σύμφωνα με την κατηγοριοποίησή τους. - Καλό πλύσιμο σε περίπτωση επαφής.
13	Εργαλεία χειρός	Κτυπήματα κυρίως στα χέρια	- Καλή κατάσταση εξοπλισμού. - Σωστή συντήρηση και καθαρισμός εργαλείων.

		Πτώση αντικειμένων / εργαλείων	- Καλός φωτισμός. - Έμπειρο προσωπικό. - Ασφαλής πρόσβαση και σταθερό και ασφαλές (επαρκές) δάπεδο εργασίας.
		Αστοχία εργαλείων	- Μηχανήματα CE marked. - Κατάλληλη επιλογή εργαλείων για κάθε χρήση. - Σωστή συντήρηση και καθαρισμός εργαλείων. - Τακτικός έλεγχος για φθορές.
14	Ηλεκτρικά εργαλεία	Ηλεκτροπληξία εγκαύματα	- Ειδικευμένο προσωπικό - Εξοπλισμός CE marked. - Επιλογή κατάλληλου κατά περίπτωση εξοπλισμού. - Συντήρηση εξοπλισμού. - Άμεση αποκατάσταση βλαβών. - Εργασία σε στεγνό δάπεδο.
		Κίνδυνοι για τα μάτια/την ακοή	Χρήση προστατευτικών γυαλιών/ωτοασπίδων
15	Ηλεκτροσυγκολλήσεις	Ηλεκτροπληξία Εγκαύματα	- Ειδικευμένο προσωπικό. - Συντήρηση εξοπλισμού. - Εργασία σε στεγνό δάπεδο.
		Αέρια	Αερισμός χώρου.
		Πυρκαγιά	- Ειδικευμένο προσωπικό. - Καθαρισμός περιοχής από εύφλεκτα υλικά. - Πυροσβεστήρες σε ετοιμότητα.
16	Καθαριότητα	Επαφή με βλαπτικούς παράγοντες	Διαχωρισμός υλικών
		Πυρκαγιά	- Τοποθέτηση κάδων - Τακτική καθαριότητα
		Πτώσεις	- Καθαρισμός χώρων - Χρήση κάδων - Στοιβαξη επαναχρησιμοποιούμενων υλικών

17	Χειρωνακτική διακίνηση φορτίων	Μυοσκελετικοί τραυματισμοί	- Μείωση χειρωνακτικής διακίνησης με χρήση μηχανικών μέσων - Κατάλληλο προσωπικό - Εξέταση προσωπικού από ΙΕ - Εκπαίδευση εργαζομένων στον ορθό τρόπο χειρωνακτικής διακίνησης φορτίων
18	Οπτοπλινθοδομές	Πτώση προσώπων από ύψος	- Ασφαλείς θέσεις εργασίας, στέρεες και καλά στερεωμένες φορητές σκάλες, ράμπες, γεφυρώσεις-περάσματα με ανθεκτικά δάπεδα και κιγκλιδώματα (κουπαστές). - Να μην χρησιμοποιούνται τριπόδια ή φορητές σκάλες κοντά σε άκρα δαπέδων. - Τοποθέτηση κατάλληλων κιγκλιδωμάτων εφοδιασμένων με θωράκια (παραπέτα) ή άλλα κατάλληλα εμπόδια για προστασία από πτώση σε άκρα πλακών, δαπέδων, ανοιγμάτων και εξεδρών εργασίας. - Επισήμανση επισφαλών (επικίνδυνων) θέσεων εργασίας - Έλεγχος και χρήση υλικών που βρίσκονται σε καλή κατάσταση και αντικατάσταση των φθαρμένων. - Να μην υπερφορτώνονται τα δάπεδα εργασίας και να μην υπάρχουν διάκενα στα καλουπωμένα δάπεδα. - Παράλληλη κατασκευή ικριώματος προσόψεως διευκολύνοντας και εξασφαλίζοντας την εργασία και κίνηση προσωπικού και υλικών. - Χρήση δικτύων ασφαλείας - Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ, ζώνες ασφάλειας
		Πτώσεις υλικών και αντικειμένων από ύψος	Κατασκευή προστατευτικού προστεγάσματος ή και συλλεκτήριων πετασμάτων.

			▪ Η εναπόθεση των υλικών να γίνεται με τάξη, να εξασφαλίζεται η σταθερότητα των σωρών τους και να διευκολύνεται η προώθησή τους ▪ Να μην υπερφορτώνονται τα δάπεδα εργασίας και να μην υπάρχουν διάκενα στα καλουπωμένα δάπεδα. ▪ Τοποθέτηση κατάλληλων κιγκλιδωμάτων εφοδιασμένων με θωράκια (παραπέτα) ή άλλα κατάλληλα εμπόδια για προστασία από πτώση σε άκρα πλακών, δαπέδων, ανοιγμάτων και εξόδων εργασίας. ▪ Χρήση δικτύων ασφαλείας ▪ Απαγορεύεται η χρήση φθαρμένων σαμπανιών/συρματόσχοινων στους γερανούς ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ
		Εμπλοκή εργαζομένων με μηχανήματα	▪ Καλή ορατότητα του χειριστή ▪ Επάρκεια χώρου για ελιγμούς των μηχανημάτων ▪ Χρήση οχημάτων εφοδιασμένων με ηχητικά και οπτικά σήματα. ▪ Συντονισμός κίνησης μηχανημάτων και προσώπων από υπεύθυνο ή σηματοωρό και ιδιαίτερη προσοχή στην κίνηση του γερανού και της αντλίας σκυροδέματος ▪ Διαμόρφωση διαδρόμων προσπέλασης εργαζομένων. ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ ▪ Τοποθέτηση μικρών γερανών ανύψωσης υλικών σε θέσεις επαρκούς αντοχής. ▪ Σταθερή σύνδεση των αναβατορίων με την μόνιμη κατασκευή. ▪ Χρήση κατάλληλων μηχανημάτων / οχημάτων (εφοδιασμένα με τους απαραίτητους προφυλακτήρες και διατάξεις ασφάλειας).

		Σύγκρουση κατά την μετακίνηση των μηχανημάτων	- Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με ηχητικά και οπτικά σήματα. - Συντονισμός κίνησης μηχανημάτων από υπεύθυνο ή σηματοωρό - Διαμόρφωση διαδρόμων προσπέλασης εργαζομένων - Κατάλληλη σήμανση έργων στην έξοδο του εργοταξίου και ρύθμιση της κυκλοφορίας σύμφωνα με τον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, καθορισμός και τήρηση κανόνων κυκλοφορίας εργοταξίου.
		Χημικά εγκαύματα από το κονίαμα	Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ, γυαλιά, γάντια και κατάλληλος ρουχισμός.
		Ηλεκτροπληξία	-Εξασφάλιση ασφαλούς μετακίνησης δικτύων από την Αρμόδια Αρχή. - Στις περιπτώσεις που είναι αδύνατη η ασφαλής μετακίνηση του δικτύου εκτός του εργοταξίου ή η απενεργοποίηση των ηλεκτροφόρων αγωγών: - σήμανση των αγωγών υπό τάση, - τοποθέτηση κατάλληλων φραγμάτων ή λήψη άλλων μέτρων σε συνεργασία με τον επιβλέποντα και την αρμόδια αρχή. - Εξασφάλιση επαρκούς απόστασης μηχανημάτων, εξοπλισμού, εργαλείων, από ηλεκτροφόρα καλώδια. - Χρήση κατάλληλων φορητών ηλεκτρικών εργαλείων τύπου διπλής μόνωσης με κατάλληλη σήμανση (δύο ομόκεντρα τετράγωνα). - Εγκατάσταση και καθημερινός έλεγχος της λειτουργίας του αντιηλεκτροπληξιακού διακόπτη (RCD) πριν την έναρξη των εργασιών.

			- Χρήση ρευματοδοτών, ρευματοληπτών, ηλεκτρικών πινάκων στεγανού τύπου. - Εγκατάσταση προσωρινών πινάκων διανομής σε επαρκή σημεία του εργοταξίου (π.χ. τουλάχιστο ένα σημείο σε κάθε όροφο) για την αποφυγή χρήσης εύκαμπτων καλωδίων μεγάλου μήκους. - Επάρκεια και πληρότητα του ηλεκτρικού δικτύου του εργοταξίου (μονώσεις και καλωδιώσεις αντοχής, γειώσεις κλπ.). - Θωράκιση καλωδίων και άλλα μέτρα προστασίας από μηχανική φθορά.
		Ανατροπή μηχανημάτων	- Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με καμπίνες ασφαλείας - Χρήση ζώνης ασφαλείας από τους οδηγούς. - Έλεγχος του εδάφους, εντοπισμός πηγαδιών, λάκκων, ανοιγμάτων ή και άλλων επικίνδυνων σημείων στο υπέδαφος, σήμανση και λήψη άλλων μέτρων όπως περίφραξη, επέμβαση με επίχωση, με κατάλληλα υλικά όπου απαιτείται. - Ασφαλής έδραση των μηχανημάτων σε καθαρό έδαφος
		Εκθεση σε μυοσκελετικές καταπονήσεις	- Εναλλαγή εργοδοτούμενων στις επίπονες εργασίες - Τακτά μικρά διαλείμματα κατά την εκτέλεση επίπονων εργασιών. - Μείωση κατά το δυνατόν της χειρωνακτικής μεταφοράς βάρους. - Χρήση ανυψούμενης πλατφόρμας εργασίας για τοποθέτηση τούβλων
		Εκθεση σε θόρυβο πλησίον μηχανημάτων	- Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με κλειστού τύπου καμπίνα χειριστή - Χρήση ηχοπετασμάτων

			- Μείωση του θορύβου στα επιτρεπτά όρια με χρήση αντιθορυβικού τύπου μηχανημάτων - Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ και ωτοασπίδων
		Εκθεση σε δονήσεις ολοκλήρου σώματος (χειριστές)	- Χρήση μηχανημάτων και εργαλείων εφοδιασμένων με συστήματα απόσβεσης δονήσεων - Ορθή συντήρηση μηχανημάτων - Εναλλαγή προσωπικού στην επιβαρυνόμενη εργασία
		Εκθεση σε υψηλές /χαμηλές θερμοκρασίες και σε ηλιακή ακτινοβολία	-Διαλείμματα σε κατάλληλα διαμορφωμένους χώρους και λήψη νερού. - Οι κοπιαστικότερες εργασίες να γίνονται όταν οι θερμοκρασίες είναι χαμηλότερες. - Χρήση κατάλληλου ρουχισμού για την προστασία από τις βλαβερές συνέπειες του ήλιου ή του ψύχους. - Κατασκευή στεγάστρων όπου είναι δυνατόν - Διακοπή των εργασιών σε αντίξοες συνθήκες
19	Μεταλλικές Κατασκευές	Πτώση προσώπων από ύψος	-Ασφαλείς θέσεις εργασίας, στέρεες και καλά στερεωμένες φορητές σκάλες, ράμπες, γεφυρώσεις-περάσματα με ανθεκτικά δάπεδα και κιγκλιδώματα (κουπαστές). - Να μην χρησιμοποιούνται τριπόδια ή φορητές σκάλες κοντά σε άκρα δαπέδων. - Τοποθέτηση κατάλληλων κιγκλιδωμάτων εφοδιασμένων με θωράκια (παραπέτα) ή άλλα κατάλληλα εμπόδια για προστασία από πτώση σε άκρα πλακών, δαπέδων, ανοιγμάτων και εξεδρών εργασίας. - Επισήμανση επισφαλών (επικίνδυνων) θέσεων εργασίας

			▪ Έλεγχος και χρήση υλικών που βρίσκονται σε καλή κατάσταση και αντικατάσταση των φθαρμένων. ▪ Να μην υπερφορτώνονται τα δάπεδα εργασίας και να μην υπάρχουν διάκενα στα καλουπωμένα δάπεδα. ▪ Παράλληλη κατασκευή ικριώματος προσόψεως διευκολύνοντας και εξασφαλίζοντας την εργασία και κίνηση προσωπικού και υλικών. ▪ Χρήση δικτύων ασφαλείας ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ, ζώνες ασφάλειας
		Πτώσεις υλικών και αντικειμένων από ύψος	▪ -Κατασκευή προστατευτικού προστεγάσματος ή και συλλεκτήριων πετασμάτων. ▪ Η εναπόθεση των υλικών να γίνεται με τάξη, να εξασφαλίζεται η σταθερότητα των σωρών τους και να διευκολύνεται η προώθησή τους ▪ Να μην υπερφορτώνονται τα δάπεδα εργασίας και να μην υπάρχουν διάκενα στα καλουπωμένα δάπεδα. ▪ Τοποθέτηση κατάλληλων κιγκλιδωμάτων εφοδιασμένων με θωράκια (παραπέτα) ή άλλα κατάλληλα εμπόδια για προστασία από πτώση σε άκρα πλακών, δαπέδων, ανοιγμάτων και εξεδρών εργασίας. ▪ Χρήση δικτύων ασφαλείας ▪ Απαγορεύεται η χρήση φθαρμένων σαμπανιών/συρματοσχοινών στους γερανούς ▪ Γενικά πρέπει κατά το δυνατόν η κατασκευή των τμημάτων του φορέα να γίνεται στο έδαφος και κατόπιν να τοποθετούνται στην τελική τους θέση σε ύψος.

			Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ
		Εμπλοκή εργαζομένων με μηχανήματα	- Καλή ορατότητα του χειριστή - Επάρκεια χώρου για ελιγμούς των μηχανημάτων - Χρήση οχημάτων εφοδιασμένων με ηχητικά και οπτικά σήματα. - Συντονισμός κίνησης μηχανημάτων και προσώπων από υπεύθυνο ή σηματοωρό. - Διαμόρφωση διαδρόμων προσπέλασης εργαζομένων. - Να χρησιμοποιούνται σχοινιά για την σταθεροποίηση μεγάλων επιπέδων ή διαμήκων τμημάτων κατά την μετακίνηση και ανύψωσή τους. - Κατάλληλη σήμανση επικίνδυνων ζωνών. - Χρήση κατάλληλων μηχανημάτων / οχημάτων (εφοδιασμένα με τους απαραίτητους προφυλακτήρες και διατάξεις ασφάλειας). - Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ
		Ηλεκτροπληξία	- Εξασφάλιση ασφαλούς μετακίνησης δικτύων από την Αρμόδια Αρχή. - Στις περιπτώσεις που είναι αδύνατη η ασφαλής μετακίνηση του δικτύου εκτός του εργοταξίου ή η απενεργοποίηση των ηλεκτροφόρων αγωγών: 3 σήμανση των αγωγών υπό τάση, 4 τοποθέτηση κατάλληλων φραγμάτων ή λήψη άλλων μέτρων σε συνεργασία με τον επιβλέποντα και την αρμόδια αρχή. - Εξασφάλιση επαρκούς απόστασης μηχανημάτων, εξοπλισμού, εργαλείων, από ηλεκτροφόρα καλώδια. - Χρήση κατάλληλων φορητών ηλεκτρικών εργαλείων τύπου διπλής μόνωσης με

			κατάλληλη σήμανση (δύο ομόκεντρα τετράγωνα). ▪ Εγκατάσταση και καθημερινός έλεγχος της λειτουργίας του αντιηλεκτροπληξιακού διακόπτη (RCD) πριν την έναρξη των εργασιών. ▪ Χρήση ρευματοδοτών, ρευματοληπτών, ηλεκτρικών πινάκων στεγανού τύπου. ▪ Εγκατάσταση προσωρινών πινάκων διανομής σε επαρκή σημεία του εργοταξίου (π.χ. τουλάχιστο ένα σημείο σε κάθε όροφο) για την αποφυγή χρήσης εύκαμπτων καλωδίων μεγάλου μήκους. ▪ Επάρκεια και πληρότητα του ηλεκτρικού δικτύου του εργοταξίου (μονώσεις και καλωδιώσεις αντοχής, γειώσεις κλπ.). ▪ Θωράκιση καλωδίων και άλλα μέτρα προστασίας από μηχανική φθορά.
		Πυρκαγιά	▪ Έλεγχος και χρήση πυροσβεστήρων ή και άλλων μέσων πυρόσβεσης. ▪ Εφαρμογή συστήματος γραπτής άδειας εργασίας όπου αυτό απαιτείται. ▪ Χρήση βαλβίδων αντεπιστροφής και φλογοπαγίδων. ▪ Έλεγχος ακροφυσίων σαλμών (χειρολαβών με πέκκα), βαλβίδας φλόγιστρου, φιαλών αερίων, σωλήνων υπό πίεση, καλωδίων και γεννήτριας ηλεκτροσυγκόλλησης και χρήση ηλεκτροδίων μόνον όσων έχουν ▪ Το οξυγόνο των φιαλών να μην έρχεται σε επαφή με λιπαντικά (δεν λιπαίνονται τα κλείστρα) και ρινίσματα σιδήρου. ▪ Οι συγκολλητές να φορούν προστατευτικές δερμάτινες ποδιές και τα

			ρούχα τους να μην έχουν λερωθεί με λάδια και πετρώλαια ▪ Έλεγχος για εναπομείναντες σπινθήρες έως και μισή ώρα μετά την εργασία συγκόλλησης ή κοπής. ▪ Απομόνωση της θέσης εργασίας ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ
		Σύγκρουση κατά την μετακίνηση των μηχανημάτων	▪ -Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένα με ηχητικά και οπτικά σήματα. ▪ Συντονισμός κίνησης μηχανημάτων από υπεύθυνο ή σηματοωρό ▪ Διαμόρφωση διαδρόμων προσπέλασης εργαζομένων ▪ Κατάλληλη σήμανση έργων στην έξοδο του εργοταξίου και ρύθμιση της κυκλοφορίας σύμφωνα με τον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, καθορισμός και τήρηση κανόνων κυκλοφορίας εργοταξίου.
		Ανατροπή μηχανημάτων	▪ Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με καμπίνες ασφαλείας ▪ Χρήση ζώνης ασφαλείας από τους οδηγούς. ▪ Οι ανυψώσεις και μετακινήσεις να γίνονται σε μικρή ταχύτητα. ▪ Έλεγχος του εδάφους, εντοπισμός πηγαδιών, λάκκων, ανοιγμάτων ή και άλλων επικίνδυνων σημείων στο υπέδαφος, σήμανση και λήψη άλλων μέτρων όπως περίφραξη, επέμβαση με επίχωση, με κατάλληλα υλικά όπου απαιτείται. ▪ Ασφαλής έδραση των μηχανημάτων σε καθαρό έδαφος
		Εκθεση σε μυοσκελετικές καταπονήσεις	▪ Εναλλαγή εργαζομένων στις επίπονες εργασίες

			▪ Τακτά μικρά διαλείμματα κατά την εκτέλεση επίπονων εργασιών. ▪ Μείωση κατά το δυνατόν της χειρωνακτικής μεταφοράς βάρους με την χρήση κατάλληλου μηχανικού εξοπλισμού.
		Εκθεση σε θόρυβο	▪ -Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με κλειστού τύπου καμπίνα χειριστή ▪ Χρήση ηχοπετασμάτων ▪ Μείωση του θορύβου στα επιτρεπτά όρια με χρήση αντιθορυβικού τύπου μηχανημάτων ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ και ωτοασπίδων
		Εκθεση σε καπνούς συγκολλήσεων	▪ Χρήση κατάλληλου τοπικού συστήματος συλλογής των αναθυμιάσεων ▪ Να μην σκύβει ο εργαζόμενος πάνω από το σημείο συγκόλλησης. ▪ Κατάλληλος αερισμός του χώρου. ▪ Χρήση κατάλληλων Μ.Α.Π, μάσκα προσώπου.
		Εκθεση σε ακτινοβολία	▪ Απομόνωση του χώρου ηλεκτροσυγκολλήσεων ▪ Χρήση των κατάλληλων ΜΑΠ
		Εκθεση σε δονήσεις ολοκλήρου σώματος (χειριστές) και άνω άκρων (εργαλεία ισχύος)	▪ Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με συστήματα απόσβεσης δονήσεων ▪ Εργονομικό (αντικραδασμικό) κάθισμα καμπίνας χειριστή. ▪ Ορθή συντήρηση μηχανημάτων ▪ Εναλλαγή προσωπικού στην επιβαρυνόμενη εργασία
		Εκθεση σε υψηλές / χαμηλές θερμοκρασίες και σε ηλιακή ακτινοβολία	▪ Διαλείμματα σε κατάλληλα διαμορφωμένους χώρους και λήψη νερού. ▪ Οι κοπιαστικότερες εργασίες να γίνονται όταν οι θερμοκρασίες είναι χαμηλότερες.

			- Χρήση κατάλληλου ρουχισμού για την προστασία από τις βλαβερές συνέπειες του ήλιου ή του ψύχους. - Κατασκευή στεγάστρων όπου είναι δυνατόν - Διακοπή των εργασιών σε αντίξοες συνθήκες
20	Μονώσεις	Πτώση προσώπων από ύψος	-Ασφαλείς θέσεις εργασίας, στέρεες και καλά στερεωμένες φορητές σκάλες, ράμπες, γεφυρώσεις-περάσματα με ανθεκτικά δάπεδα και κιγκλιδώματα (κουπαστές). - Να μην χρησιμοποιούνται τριπόδια ή φορητές σκάλες κοντά σε άκρα δαπέδων. - Τοποθέτηση κατάλληλων κιγκλιδωμάτων εφοδιασμένων με θωράκια (παραπέτα) ή άλλα κατάλληλα εμπόδια για προστασία - από πτώση σε άκρα πλακών, δαπέδων, ανοιγμάτων και εξεδρών εργασίας. - Επισήμανση επισφαλών (επικίνδυνων) θέσεων εργασίας - Έλεγχος και χρήση υλικών που βρίσκονται σε καλή κατάσταση και αντικατάσταση των φθαρμένων. - Να μην υπερφορτώνονται τα δάπεδα εργασίας και να μην υπάρχουν διάκενα στα καλουπωμένα δάπεδα. - Παράλληλη κατασκευή ικριώματος προσόψεως διευκολύνοντας και εξασφαλίζοντας την εργασία και κίνηση προσωπικού και υλικών. - Χρήση δικτύων ασφαλείας - Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ, ζώνες ασφαλείας
		Πτώσεις υλικών και αντικειμένων από ύψος	-Κατασκευή προστατευτικού προστεγάσματος ή και συλλεκτήριων πετασμάτων.

			▪ Η εναπόθεση των υλικών να γίνεται με τάξη, να εξασφαλίζεται η σταθερότητα των σωρών τους και να διευκολύνεται η προώθησή τους ▪ Να μην υπερφορτώνονται τα δάπεδα εργασίας και να μην υπάρχουν διάκενα στα καλουπωμένα δάπεδα. ▪ Τοποθέτηση κατάλληλων κιγκλιδωμάτων εφοδιασμένων με θωράκια (παραπέτα) ή άλλα κατάλληλα εμπόδια για προστασία από πτώση σε άκρα πλακών, δαπέδων, ανοιγμάτων και εξεδρών εργασίας. ▪ Χρήση δικτύων ασφαλείας ▪ Απαγορεύεται η χρήση φθαρμένων σαμπανιών/συρματόσχοινων στους γερανούς ▪ Γενικά πρέπει κατά το δυνατόν η κατασκευή των τμημάτων του φορέα να γίνεται στο έδαφος και κατόπιν να τοποθετούνται στην τελική τους θέση σε ύψος. ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ
		Εμπλοκή εργαζομένων με μηχανήματα	▪ -Καλή ορατότητα του χειριστή ▪ Επάρκεια χώρου για ελιγμούς των μηχανημάτων ▪ Χρήση οχημάτων εφοδιασμένων με ηχητικά και οπτικά σήματα. ▪ Συντονισμός κίνησης μηχανημάτων και προσώπων από υπεύθυνο ή σηματοωρό. ▪ Διαμόρφωση διαδρόμων προσπέλασης εργαζομένων. ▪ Να χρησιμοποιούνται σχοινιά για την σταθεροποίηση μεγάλων επίπεδων ή διαμήκων τμημάτων κατά την μετακίνηση και ανύψωση τους. ▪ Κατάλληλη σήμανση επικίνδυνων ζωνών.

			- Χρήση κατάλληλων μηχανημάτων / οχημάτων (εφοδιασμένα με τους απαραίτητους προφυλακτήρες και διατάξεις ασφάλειας). - Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ
		Σύγκρουση κατά την μετακίνηση των μηχανημάτων	- Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με ηχητικά και οπτικά σήματα. - Συντονισμός κίνησης μηχανημάτων από υπεύθυνο ή σηματοωρό - Διαμόρφωση διαδρόμων προσπέλασης εργαζομένων - Κατάλληλη σήμανση έργων στην έξοδο του εργοταξίου και ρύθμιση της κυκλοφορίας σύμφωνα με τον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, καθορισμός και τήρηση κανόνων κυκλοφορίας εργοταξίου.
		Ανατροπή μηχανημάτων	-Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με καμπίνες ασφαλείας - Χρήση ζώνης ασφαλείας από τους οδηγούς. - Οι ανυψώσεις και μετακινήσεις να γίνονται σε μικρή ταχύτητα. - Έλεγχος του εδάφους, εντοπισμός πηγαδιών, λάκκων, ανοιγμάτων ή και άλλων επικίνδυνων σημείων στο υπέδαφος, σήμανση και λήψη άλλων μέτρων όπως περίφραξη, επέμβαση με επίχωση, με κατάλληλα υλικά όπου απαιτείται. - Ασφαλής έδραση των μηχανημάτων σε καθαρό έδαφος
		Ηλεκτροπληξία	- Εξασφάλιση ασφαλούς μετακίνησης δικτύων από την Αρμόδια Αρχή. - Στις περιπτώσεις που είναι αδύνατη η ασφαλής μετακίνηση του δικτύου εκτός

			του εργοταξίου ή η απενεργοποίηση των ηλεκτροφόρων αγωγών: 5 σήμανση των αγωγών υπό τάση, 6 τοποθέτηση κατάλληλων φραγμάτων ή λήψη άλλων μέτρων σε συνεργασία με τον επιβλέποντα και την αρμόδια αρχή. ▪ Εξασφάλιση επαρκούς απόστασης μηχανημάτων, εξοπλισμού, εργαλείων, από ηλεκτροφόρα καλώδια. ▪ Χρήση κατάλληλων φορητών ηλεκτρικών εργαλείων τύπου διπλής μόνωσης με κατάλληλη σήμανση (δύο ομόκεντρα τετράγωνα). ▪ Εγκατάσταση και καθημερινός έλεγχος της λειτουργίας του αντιηλεκτροπληξιακού διακόπτη (RCD) πριν την έναρξη των εργασιών. ▪ Χρήση ρευματοδοτών, ρευματοληπτών, ηλεκτρικών πινάκων στεγανού τύπου. ▪ Εγκατάσταση προσωρινών πινάκων διανομής σε επαρκή σημεία του εργοταξίου (π.χ. τουλάχιστο ένα σημείο σε κάθε όροφο) για την αποφυγή χρήσης εύκαμπτων καλωδίων μεγάλου μήκους. ▪ Επάρκεια και πληρότητα του ηλεκτρικού δικτύου του εργοταξίου (μονώσεις και καλωδιώσεις αντοχής, γειώσεις κλπ.). ▪ Θωράκιση καλωδίων και άλλα μέτρα προστασίας από μηχανική φθορά.
		Πυρκαγιά	▪ Έλεγχος και χρήση πυροσβεστήρων ή και άλλων μέσων πυρόσβεσης. ▪ Εφαρμογή συστήματος γραπτής άδειας εργασίας όπου αυτό απαιτείται. ▪ Χρήση βαλβίδων αντεπιστροφής και φλογοπαγίδων.

			▪ Έλεγχος ακροφυσίων σαλμών (χειρολαβών με πέκκα), βαλβίδας φλόγιστρου, φιαλών αερίων, σωλήνων υπό πίεση και καλωδίων. ▪ Απομόνωση της θέσης εργασίας ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ
		Εκθεση σε μυοσκελετικές καταπονήσεις	▪ Εναλλαγή εργαζομένων στις επίπονες εργασίες ▪ Τακτά μικρά διαλείμματα κατά την εκτέλεση επίπονων εργασιών. ▪ Μείωση κατά το δυνατόν της χειρωνακτικής μεταφοράς βάρους με την χρήση κατάλληλου μηχανικού εξοπλισμού
		Εκθεση σε αναθυμιάσεις από μονωτικά υλικά, χημικά πρόσμικτα κλπ.	▪ -Οι εργαζόμενοι δεν τρώνε στο χώρο εργασίας ▪ Κατάλληλη σήμανση χημικών ουσιών. ▪ Τήρηση οδηγιών δελτίων δεδομένων ασφαλείας. ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ, μάσκας προσώπου και γάντια
		Εκθεση σε θόρυβο	▪ Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με κλειστού τύπου καμπίνα χειριστή ▪ Χρήση ηχοπετασμάτων ▪ Μείωση του θορύβου στα επιτρεπτά όρια με χρήση αντιθορυβικού τύπου μηχανημάτων ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ και ωτοασπίδων
		Εκθεση σε σκόνη, υδρατμούς	▪ Διατάξεις απαγωγής σκόνης στα μηχανήματα ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ και μάσκας προσώπου.
		Επαφή ρητινών με το δέρμα	▪ Ετικέτες στις χημικές ουσίες ▪ Ύπαρξη δελτίων δεδομένων ασφαλείας ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ, μάσκας προσώπου και γάντια

		Εκθεση σε δονήσεις ολοκλήρου σώματος (χειριστές) και άνω άκρων (εργαλεία ισχύος)	▪ -Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με συστήματα απόσβεσης δονήσεων ▪ Εργονομικό (αντικραδασμικό) κάθισμα καμπίνας χειριστή. ▪ Ορθή συντήρηση μηχανημάτων ▪ Εναλλαγή προσωπικού στην επιβαρυνόμενη εργασία
		Εκθεση σε υψηλές / χαμηλές θερμοκρασίες και σε ηλιακή ακτινοβολία	▪ Διαλείμματα σε κατάλληλα διαμορφωμένους χώρους και λήψη νερού. ▪ Οι κοπιαστικότερες εργασίες να γίνονται όταν οι θερμοκρασίες είναι χαμηλότερες. ▪ Χρήση κατάλληλου ρουχισμού για την προστασία από τις βλαβερές συνέπειες του ήλιου ή του ψύχους. ▪ Κατασκευή στεγάστρων όπου είναι δυνατόν ▪ Διακοπή των εργασιών σε αντίξοες συνθήκες
21	Ικριώματα: Μεταφορά, Εγκατάσταση, Συναρμολόγηση, Αποσυναρμολόγηση, Συντήρηση	Πτώσεις υλικών και ατόμων από ύψος.	▪ Έλεγχος και χρήση υλικών που βρίσκονται σε καλή κατάσταση και αντικατάσταση των φθαρμένων. ▪ Χρήση πιστοποιημένων μεταλλικών ικριωμάτων σύμφωνα με τα Ελληνικά ή Ευρωπαϊκά πρότυπα. Σε αντίθετη περίπτωση πρέπει να γίνει μελέτη (στατικοί υπολογισμοί) από τον υπάρχον επιβλέποντα μηχανικό ή άλλο αρμόδιο μηχανικό. ▪ Πρέπει να υπάρχουν διαθέσιμες στο εργοτάξιο ο Τεχνικός Φάκελος των ικριωμάτων και οι οδηγίες συναρμολόγησης και αποσυναρμολόγησης των ικριωμάτων μαζί με το σχέδιο διαμόρφωσης. ▪ Δεν αναμιγνύουμε στοιχεία ικριωμάτων διαφορετικών τύπων και δεν

			χρησιμοποιούμε διαφορετικού τύπου από τον προβλεπόμενο για τις εργασίες. ▪ Χρήση υγιούς και καθαρής ξυλείας για την κατασκευή ξύλινων ικριωμάτων και δαπέδων εργασίας (μαδέρια με μεταλλικές ενισχύσεις) ▪ Επισήμανση επισφαλών θέσεων εργασίας κατά την συναρμολόγηση ▪ Απαγορεύεται μακροχρόνια απόθεση υλικών πέραν αυτών που θα χρησιμοποιηθούν άμεσα. ▪ Να μην βρίσκονται περισσότεροι των δύο εργαζομένων στο ίδιο δάπεδο εργασίας ▪ Συναρμολόγηση από ειδικευμένο προσωπικό, σύμφωνα με τις οδηγίες συναρμολόγησης και αποσυναρμολόγησης και το σχέδιο διαμόρφωσης του κατασκευαστή και επίβλεψη από αρμόδιο πρόσωπο. ▪ Πληρότητα συναρμολόγησης με τους προβλεπόμενους αντισταθμιστές συνδέσμων, τις απαιτούμενες συνδέσεις με το κτίριο (υπολογίζονται από τον επιβλέποντα μηχανικό), την επάρκεια των εδράσεων και την πληρότητα των δαπέδων. ▪ Έλεγχος έδρασης, μηχανισμών και συρματόσχοινων ανάρτησης και διατάξεων ασφάλειας (φρένων κλπ) στα αναρτόμενα ικριώματα. ▪ Κατασκευή προστατευτικού προστεγάσματος ή και συλλεκτήριων πετασμάτων και χρήση διχτυών προστασίας ▪ Ασφαλείς μέθοδοι προώθησης υλικών και εξοπλισμού και όχι «πάσες».
--	--	--	---

			▪ Απαγορεύεται η χρήση φθαρμένων σαμπανιών/συρματόσχοινων στους γερανούς ▪ Επαρκής φωτισμός του χώρου. ▪ Ασφαλείς θέσεις εργασίας με καθαρά και ανθεκτικά δάπεδα (που να μην υπερφορτώνονται) μεταλλικά ή ξύλινα (από μαδέρια και όχι πλακάζ) χωρίς διάκενα, με επικαλύψεις στις γωνίες του κτιρίου και με κουπαστές και stop στα άκρα. ▪ Τα προκατασκευασμένα πλαίσια (πύργοι) να πληρούν τις προδιαγραφές ευστάθειας και να έχουν πλήρη προστασία με κιγκλιδώματα (κουπαστές) και φρένα σε όλους τους τροχούς. ▪ Καλή στερέωση φορητών σκαλών και ποτέ πάνω σε δάπεδα εργασίας ικριωμάτων. Σε αυτήν την περίπτωση απαιτούνται ενσωματωμένες σκάλες ανάβασης με ανθρωποθυρίδες στα δάπεδα. ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ και ζώνες ασφαλείας
		Εμπλοκή εργαζομένων με μηχανήματα κατά την μετακίνηση υλικών, εξοπλισμού και μηχανών που χρησιμοποιούνται στην περιοχή εργασίας.	▪ -Καλή ορατότητα του χειριστή ▪ Επάρκεια χώρου για ελιγμούς των μηχανημάτων ▪ Χρήση οχημάτων εφοδιασμένων με ηχητικά και οπτικά σήματα. ▪ Συντονισμός κίνησης μηχανημάτων και προσώπων από υπεύθυνο ή σηματοωρό. ▪ Διαμόρφωση διαδρόμων προσπέλασης εργαζομένων. ▪ Να χρησιμοποιούνται σχοινιά για την σταθεροποίηση μεγάλων επιπέδων ή διαμήκων τμημάτων κατά την μετακίνηση και ανύψωση τους.

			- Κατάλληλη σήμανση επικίνδυνων ζωνών. - Χρήση κατάλληλων μηχανημάτων / οχημάτων (εφοδιασμένα με τους απαραίτητους προφυλακτήρες και διατάξεις ασφάλειας). - Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ.
		Ηλεκτροπληξία	- Εξασφάλιση ασφαλούς μετακίνησης δικτύων από την Αρμόδια Αρχή. - Στις περιπτώσεις που είναι αδύνατη η ασφαλής μετακίνηση του δικτύου εκτός του εργοταξίου ή η απενεργοποίηση των ηλεκτροφόρων αγωγών: 7 σήμανση των αγωγών υπό τάση, 8 τοποθέτηση κατάλληλων φραγμάτων ή λήψη άλλων μέτρων σε συνεργασία με τον επιβλέποντα και την αρμόδια αρχή. - Εξασφάλιση επαρκούς απόστασης μηχανημάτων, εξοπλισμού, εργαλείων, από ηλεκτροφόρα καλώδια. - Χρήση κατάλληλων φορητών ηλεκτρικών εργαλείων τύπου διπλής μόνωσης με κατάλληλη σήμανση (δύο ομόκεντρα τετράγωνα). - Εγκατάσταση και καθημερινός έλεγχος της λειτουργίας του αντιηλεκτροπληξιακού διακόπτη (RCD) πριν την έναρξη των εργασιών. - Χρήση ρευματοδοτών, ρευματοληπτών, ηλεκτρικών πινάκων στεγανού τύπου. - Επάρκεια και πληρότητα του ηλεκτρικού δικτύου του εργοταξίου μονώσεις και καλωδιώσεις αντοχής, γειώσεις κλπ.). - Θωράκιση καλωδίων και άλλα μέτρα προστασίας από μηχανική φθορά. - Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ (παπούτσια και γάντια ειδικού τύπου).

		Σύγκρουση κατά την μετακίνηση των μηχανημάτων	- Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με ηχητικά και οπτικά σήματα. - Συντονισμός κίνησης μηχανημάτων από υπεύθυνο ή σηματοωρό - Διαμόρφωση διαδρόμων προσπέλασης εργαζομένων - Κατάλληλη σήμανση έργων στην έξοδο του εργοταξίου και ρύθμιση της κυκλοφορίας σύμφωνα με τον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, καθορισμός και τήρηση κανόνων κυκλοφορίας εργοταξίου.
		Ανατροπή μηχανημάτων	- Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με καμπίνες ασφαλείας - Χρήση ζώνης ασφαλείας από τους οδηγούς. - Έλεγχος του εδάφους, εντοπισμός πηγαδιών, λάκκων, ανοιγμάτων ή και άλλων επικίνδυνων σημείων στο υπέδαφος, σήμανση και λήψη άλλων μέτρων όπως περίφραξη, επέμβαση με επίχωση, με κατάλληλα υλικά όπου απαιτείται. - Ασφαλής έδραση των μηχανημάτων σε καθαρό έδαφος
		Εκθεση σε μυοσκελετικές καταπονήσεις.	- Χειρωνακτική μεταφορά τμημάτων από δύο εργαζόμενους - Μείωση κατά το δυνατόν της χειρωνακτικής μεταφοράς βάρους.
		Εκθεση του δέρματος των χεριών σε λιπαντικά συντήρησης	Χρήση γαντιών εργασίας
		Εκθεση σε δονήσεις ολόκληρου σώματος για τους οδηγούς	- Μηχάνημα με συστήματα απόσβεσης δονήσεων - Εργονομικό (αντικραδασμικό) κάθισμα καμπίνας χειριστή.

			▪ Σωστή συντήρηση μηχανημάτων ▪ Μείωση της ταχύτητας σε ανώμαλους δρόμους
		Εκθεση σε υψηλές / χαμηλές θερμοκρασίες και σε ηλιακή ακτινοβολία	▪ Διαλείμματα σε κατάλληλο σκιερό χώρο ή στέγαστρα και λήψη νερού. ▪ Οι κοπιαστικότερες εργασίες να γίνονται όταν οι θερμοκρασίες είναι χαμηλότερες. ▪ Επίσης πληρότητα ρουχισμού για την προστασία από τις βλαβερές συνέπειες του ήλιου. ▪ Διακοπή των εργασιών σε αντίξοες συνθήκες.
22	Ηλεκτρο /Μηχανολογικές Εγκαταστάσεις	Πτώσεις υλικών και ατόμων από ύψος ή πτώση σε φρεάτιο	▪ Ασφαλείς θέσεις εργασίας, στερεές και καλά στερεωμένες φορητές σκάλες και γεφυρώσεις-περάσματα και ικριώματα με ανθεκτικά καθαρά δάπεδα (που να μην υπερφορτώνονται) και κιγκλιδώματα (κουπαστές). Να μην τοποθετούνται τριπόδια (καβαλέτα) σε εξώστες. ▪ Επισήμανση και περίφραξη ανοιγμάτων στις πλάκες για την διέλευση αγωγών ή κλιμάκων. ▪ Τοποθέτηση μικρών γερανών ή βαρούλκων/παλάγκων για την ανύψωση υλικών σε θέσεις επαρκούς αντοχής. ▪ Απαγορεύεται η χρήση φθαρμένων σαμπανιών/συρματόσχοινων στους γερανούς ▪ Προστασία από πτώση σε άκρα με χρήση διχτύων συγκράτησης και ζωνών ασφαλείας προσδεδεμένα ή αγκυρωμένα επαρκώς στο κτίριο. ▪ Προστασία από πτώση σε άκρα πλακών, δαπέδων, σε ξυλότυπο, σε ανοίγματα, με κατάλληλα κιγκλιδώματα ή άλλα κατάλληλα εμπόδια.

			- Τα κινητά ικριώματα να πληρούν τις προδιαγραφές ευστάθειας σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή ή/και την σχετική μελέτη. Να είναι εφοδιασμένα με κατάλληλα κιγκλιδώματα. Και φρένα σε όλους τους τροχούς. Η λειτουργικότητα των φρένων πρέπει να ελέγχεται πριν από κάθε χρήση. - Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ και ζώνης εργαλείων
		Εμπλοκή εργαζομένων με μηχανήματα κατά την μετακίνηση υλικών, εξοπλισμού και μηχανών που χρησιμοποιούνται στην περιοχή εργασίας	- Χρήση κατάλληλων μηχανημάτων / οχημάτων (εφοδιασμένα με τους απαραίτητους προφυλακτήρες και διατάξεις ασφάλειας). - Συντήρηση ακολουθώντας τις διαδικασίες και οδηγίες του κατασκευαστή - Επάρκεια χώρου για ελιγμούς των μηχανημάτων και των εργαζομένων. - Συντονισμός κίνησης μηχανημάτων και εργοδοτούμενων από υπεύθυνο ή σηματοωρό. - Ηχητικά και οπτικά σήματα στα μηχανήματα. - Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ.
		Σύγκρουση κατά την μετακίνηση των μηχανημάτων	- Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με ηχητικά και οπτικά σήματα. - Συντονισμός κίνησης μηχανημάτων από υπεύθυνο ή σηματοωρό - Διαμόρφωση διαδρόμων προσπέλασης εργαζομένων - Κατάλληλη σήμανση έργων στην έξοδο του εργοταξίου και ρύθμιση της κυκλοφορίας σύμφωνα με τον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, καθορισμός και τήρηση κανόνων κυκλοφορίας εργοταξίου.

		Ανατροπή μηχανημάτων	▪ -Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με καμπίνες ασφαλείας ▪ Χρήση ζώνης ασφαλείας από τους οδηγούς. ▪ Έλεγχος του εδάφους, εντοπισμός πηγαδιών, λάκκων, ανοιγμάτων ή και άλλων επικίνδυνων σημείων στο υπέδαφος, σήμανση και λήψη άλλων μέτρων όπως περίφραξη, επέμβαση με επίχωση, με κατάλληλα υλικά όπου απαιτείται. ▪ Ασφαλής έδραση των μηχανημάτων σε καθαρό έδαφος
		Ηλεκτροπληξία	▪ Εξασφάλιση ασφαλούς μετακίνησης δικτύων από την Αρμόδια Αρχή. ▪ Στις περιπτώσεις που είναι αδύνατη η ασφαλής μετακίνηση του δικτύου εκτός του εργοταξίου ή η απενεργοποίηση των ηλεκτροφόρων αγωγών: 9 σήμανση των αγωγών υπό τάση, 10 τοποθέτηση κατάλληλων φραγμάτων ή λήψη άλλων μέτρων σε 11 συνεργασία με τον επιβλέποντα και την αρμόδια αρχή. ▪ Εξασφάλιση επαρκούς απόστασης μηχανημάτων, εξοπλισμού, εργαλείων, από ηλεκτροφόρα καλώδια. ▪ Χρήση κατάλληλων φορητών ηλεκτρικών εργαλείων τύπου διπλής μόνωσης με κατάλληλη σήμανση (δύο ομόκεντρα τετράγωνα). ▪ Εγκατάσταση και καθημερινός έλεγχος της λειτουργίας του αντιηλεκτροπληξιακού διακόπτη (RCD) πριν την έναρξη των εργασιών. ▪ Χρήση ρευματοδοτών, ρευματοληπτών, ηλεκτρικών πινάκων στεγανού τύπου.

			▪ Επάρκεια και πληρότητα του ηλεκτρικού δικτύου του εργοταξίου (μονώσεις και καλωδιώσεις αντοχής, γειώσεις κλπ.). ▪ Θωράκιση καλωδίων και άλλα μέτρα προστασίας από μηχανική φθορά. ▪ Οι καλωδιώσεις εάν είναι προσωρινές δεν πρέπει να περνούν από επικίνδυνα σημεία (κουφώματα, δάπεδα, θερμαντικά σώματα, χημικά κλπ.) ▪ Οι μπαλαντέζες να είναι χαμηλής τάσης με μετασχηματιστή. ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ (παπούτσια και γάντια ειδικού τύπου). ▪ Ηλεκτρολογικές εργασίες από κατάλληλης άδειας Ηλεκτρολόγο
		Πυρκαγιά	▪ Έλεγχος και χρήση πυροσβεστήρων ή και άλλων μέσων πυρόσβεσης. ▪ Χρήση βαλβίδων αντεπιστροφής και φλογοπαγίδων. ▪ Έλεγχος ακροφυσίων σαλμών (χειρολαβών με πέκκα), βαλβίδας φλόγιστρου, φιαλών αερίων, σωλήνων υπό πίεση, καλωδίων και γεννήτριας ηλεκτροσυγκόλλησης και χρήση ηλεκτροδίων μόνον όσων έχουν ▪ Το οξυγόνο των φιαλών να μην έρχεται σε επαφή με λιπαντικά (δεν λιπαίνονται τα κλείστρα) και ρινίσματα σιδήρου. ▪ Οι συγκολλητές να φορούν προστατευτικές δερμάτινες ποδιές και τα ρούχα τους να μην έχουν λερωθεί με λάδια και πετρέλαια ▪ Έλεγχος για εναπομείναντες σπινθήρες έως και μισή ώρα μετά την εργασία συγκόλλησης ή κοπής. ▪ Απομόνωση της θέσης εργασίας

			- Κατά την δοκιμή των εγκαταστάσεων να μην παραβρίσκονται εργοδοτούμενοι κοντά σε επικίνδυνα σημεία (μοτέρ ανελκυστήρων, πόρτες ανελκυστήρων, λέβητες θέρμανσης) - Τα εργαλεία και ο μηχανολ. εξοπλισμός να είναι πιστοποιημένα και να συντηρούνται τακτικά - Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ
		Εκθεση σε μυοσκελετικές καταπονήσεις	- Εναλλαγή εργοδοτούμενων στις επίπονες εργασίες - Τακτά μικρά διαλείμματα κατά την εκτέλεση επίπονων εργασιών. - Μείωση κατά το δυνατόν της χειρωνακτικής μεταφοράς βάρους με την χρήση κατάλληλου μηχανικού εξοπλισμού.
		Εκθεση σε ακτινοβολία	-Απομόνωση του χώρου ηλεκτροσυγκολλήσεων - Χρήση των κατάλληλων ΜΑΠ
		Εκθεση σε καπνούς συγκολλήσεων	- Χρήση κατάλληλου τοπικού συστήματος συλλογής των αναθυμιάσεων - Να μην σκύβει ο εργαζόμενος πάνω από το σημείο συγκόλλησης. - Κατάλληλος αερισμός του χώρου. - Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ, μάσκα προσώπου.
		Εκθεση σε υδραυλικά, ψυκτικά υγρά	- Επαρκής αερισμός χώρου - Επιλογή υγρών ήπιων ιδιοτήτων - Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ.
		Εκθεση σε θόρυβο.	- Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με κλειστού τύπου καμπίνα χειριστή - Χρήση ηχοπετασμάτων - Μείωση του θορύβου στα επιτρεπτά όρια με χρήση αντιθορυβικού τύπου μηχανημάτων

			Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ και ωτοασπίδων
		Εκθεση σε δονήσεις ολοκλήρου σώματος (χειριστές) και άνω άκρων (εργαλεία ισχύος)	- Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με συστήματα απόσβεσης δονήσεων - Εργονομικό (αντικραδασμικό) κάθισμα καμπίνας χειριστή. - Ορθή συντήρηση μηχανημάτων - Εναλλαγή προσωπικού στην επιβαρυνόμενη εργασία
23	Επιχρίσματα	Πτώσεις προσώπων από ύψος	- Ασφαλείς θέσεις εργασίας, στέρεες φορητές σκάλες και γεφυρώσεις-περάσματα με ανθεκτικά δάπεδα και κιγκλιδώματα (κουπαστές). Να μην τοποθετούνται τριπόδια (καβαλέτα) σε εξώστες. - Απαγόρευση χρήσης φορητών σκαλών ως θέσεων εργασίας. - Επισήμανση επισφαλών (επικίνδυνων) θέσεων εργασίας - Έλεγχος και χρήση υλικών που βρίσκονται σε καλή κατάσταση και αντικατάσταση των φθαρμένων. - Να μην υπερφορτώνονται τα δάπεδα εργασίας και να μην υπάρχουν διάκενα στα καλουπωμένα δάπεδα. - Προστασία από πτώση σε άκρα με χρήση διχτύων συγκράτησης και ζωνών ασφαλείας προσδεδεμένα ή αγκυρωμένα επαρκώς στο κτίριο. - Προστασία από πτώση σε άκρα δαπέδων, σε ανοίγματα και εξώστες, με κατάλληλα κιγκλιδώματα ή άλλα κατάλληλα εμπόδια. - Τα κινητά ικριώματα να πληρούν τις προδιαγραφές ευστάθειας σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή ή/και την

			σχετική μελέτη. Να είναι εφοδιασμένα με κατάλληλα κιγκλιδώματα. Και φρένα σε όλους τους τροχούς. Η λειτουργικότητα των φρένων πρέπει να ελέγχεται πριν από κάθε χρήση. ▪ Χρήση δικτύων ασφαλείας ▪ Παράλληλη κατασκευή ικριώματος προσόψεως που διευκολύνει και εξασφαλίζει την κίνηση και εργασία του προσωπικού. ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ, ζώνες ασφάλειας και ζώνες εργαλείων.
		Πτώση υλικών και αντικειμένων από ύψος και καταπλάκωση προσώπων από υλικά	▪ -Κατασκευή προστατευτικού προστεγάσματος ή και συλλεκτήριων πετασμάτων. ▪ Χρήση ικριωμάτων και εξεδρών εργασίας εφοδιασμένων με κατάλληλα θωράκια (παραπέτα), δίκτυα προστασίας ή άλλα κατάλληλα εμπόδια. ▪ Τοποθέτηση κατάλληλων κιγκλιδωμάτων εφοδιασμένων με θωράκια (παραπέτα) ή άλλα κατάλληλα εμπόδια για προστασία από πτώση σε άκρα πλακών, δαπέδων, ξυλότυπου, ανοιγμάτων και εξεδρών εργασίας. ▪ Χρήση δικτύων ασφαλείας ▪ Να μην εργάζονται παράλληλα σε υπερκείμενες και υποκείμενες θέσεις οι εργαζόμενοι ▪ Απαγορεύεται η χρήση φθαρμένων σαμπανιών/συρματόσκοινων στους γερανούς. ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ και ζώνες εργαλείων.
		Εμπλοκή εργαζομένων με μηχανήματα κατά	▪ Καλή ορατότητα του χειριστή ▪ Επάρκεια χώρου για ελιγμούς των μηχανημάτων

	την μετακίνηση υλικών, εξοπλισμού και μηχανών που χρησιμοποιούνται στην περιοχή εργασίας	▪ Συντονισμός κίνησης μηχανημάτων και εργοδοτούμενων από υπεύθυνο ή σηματοωρό ▪ Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με κλειστού τύπου καμπίνα χειριστή. ▪ Τοποθέτησης μικρών γερανών ανύψωσης υλικών σε θέσεις επαρκούς αντοχής. ▪ Τα αναβατόρια να είναι σταθερά συνδεδεμένα με το κτίριο. ▪ Χρήση κατάλληλων μηχανημάτων / οχημάτων (εφοδιασμένα με τους απαραίτητους προφυλακτήρες και διατάξεις ασφάλειας). ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ ▪ Συντήρηση ακολουθώντας τις διαδικασίες και οδηγίες του κατασκευαστή
	Σύγκρουση κατά την μετακίνηση των μηχανημάτων	▪ Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένα με ηχητικά και οπτικά σήματα. ▪ Συντονισμός κίνησης μηχανημάτων από υπεύθυνο ή σηματοωρό ▪ Διαμόρφωση διαδρόμων προσπέλασης εργαζομένων ▪ Κατάλληλη σήμανση έργων στην έξοδο του εργοταξίου και ρύθμιση της κυκλοφορίας σύμφωνα με τον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, καθορισμός και τήρηση κανόνων κυκλοφορίας εργοταξίου.
	Χημικά εγκαύματα από τον ασβέστη των επιχρισμάτων τοιχοποιίας	▪ Περίφραξη του "λάκκου του ασβέστη" ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ και προστατευτικών γαντιών.
	Ηλεκτροπληξία	▪ Εξασφάλιση ασφαλούς μετακίνησης δικτύων από την Αρμόδια Αρχή. ▪ Στις περιπτώσεις που είναι αδύνατη η ασφαλής μετακίνηση του δικτύου εκτός

			του εργοταξίου ή η απενεργοποίηση των ηλεκτροφόρων αγωγών: 12 σήμανση των αγωγών υπό τάση, 13 τοποθέτηση κατάλληλων φραγμάτων ή λήψη άλλων μέτρων σε συνεργασία με τον επιβλέποντα και την αρμόδια αρχή. ▪ Εξασφάλιση επαρκούς απόστασης μηχανημάτων, εξοπλισμού, εργαλείων, από ηλεκτροφόρα καλώδια. ▪ Χρήση κατάλληλων φορητών ηλεκτρικών εργαλείων τύπου διπλής μόνωσης με κατάλληλη σήμανση (δύο ομόκεντρα τετράγωνα). ▪ Εγκατάσταση και καθημερινός έλεγχος της λειτουργίας του αντιηλεκτροπληξιακού διακόπτη (RCD) πριν την έναρξη των εργασιών καθημερινά. ▪ Χρήση ρευματοδοτών, ρευματοληπτών, ηλεκτρικών πινάκων στεγανού τύπου. ▪ Επάρκεια και πληρότητα του ηλεκτρικού δικτύου του εργοταξίου (μονώσεις και καλωδιώσεις αντοχής, γειώσεις κλπ.). ▪ Θωράκιση καλωδίων και άλλα μέτρα προστασίας από μηχανική φθορά. ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ (παπούτσια και γάντια ειδικού τύπου).
		Πυρκαγιά και έκρηξη	▪ -Να απαγορεύεται το κάπνισμα και να προστατεύεται ο εξοπλισμός από την δημιουργία σπινθήρων σε χώρους όπου είναι δυνατόν να δημιουργηθούν εκρηκτικά μίγματα από πτητικά στοιχεία υλικών βαφής. ▪ Οι αεροσυμπιεστές να έχουν βαλβίδες εκτόνωσης υπερπίεσης και γρήγορης απελευθέρωσης. Να παρακολουθούνται

			οι ψυκτικοί υδροθάλαμοι των κυλίνδρων των αεροσυμπιεστών. - Χρήση του εξοπλισμού από έμπειρο προσωπικό και να ακολουθούνται πιστά οι οδηγίες του κατασκευαστή για χρήση και φύλαξη του. - Έλεγχος και χρήση πυροσβεστήρων ή και άλλων μέσων πυρόσβεσης. - Απαγόρευση καπνίσματος σε εύφλεκτο περιβάλλον - Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ
		Τραυματισμός από μηχανολογικό εξοπλισμό και εργαλεία	- Τα εργαλεία να είναι πιστοποιημένα και να συντηρούνται τακτικά. - Χρήση κατάλληλων μηχανολογικού εξοπλισμού και εργαλείων (εφοδιασμένα με τους απαραίτητους προφυλακτήρες και διατάξεις ασφαλείας). - Καθαρισμός των χώρων από λιμνάζοντα ύδατα, εύφλεκτα και άχρηστα υλικά και ταξινόμηση των χρήσιμων υλικών, εργαλείων και παρελκόμενων για να μην εμποδίζουν. - Επαρκής φωτισμός του χώρου.
		Ανατροπή μηχανημάτων	- Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με καμπίνες ασφαλείας - Χρήση ζώνης ασφαλείας από τους οδηγούς. - Έλεγχος του εδάφους, εντοπισμός πηγαδιών, λάκκων, ανοιγμάτων ή και άλλων επικίνδυνων σημείων στο υπέδαφος, σήμανση και λήψη άλλων μέτρων όπως περίφραξη, επέμβαση με επίχωση, με κατάλληλα υλικά όπου απαιτείται. -Ασφαλής έδραση των μηχανημάτων σε καθαρό έδαφος

	Εκθεση σε μυοσκελετικές καταπονήσεις (εφαρμογή επιχρισμάτων, χειρωνακτική μεταφορά φορτίων)	-Εναλλαγή εργαζομένων στις επίπονες εργασίες - Τακτά μικρά διαλείμματα κατά την εκτέλεση επίπονων εργασιών. - Μείωση κατά το δυνατόν της χειρωνακτικής μεταφοράς βάρους με την χρήση κατάλληλου μηχανικού εξοπλισμού
	Εκθεση σε θόρυβο πλησίον μηχανημάτων	-Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με κλειστού τύπου καμπίνα χειριστή - Χρήση ηχοπετασμάτων - Μείωση του θορύβου στα επιτρεπτά όρια με χρήση αντιθορυβικού τύπου μηχανημάτων - Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ και ωτοασπίδων
	Εκθεση σε σκόνη	- Διατάξεις απαγωγής σκόνης στα μηχανήματα - Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ, μάσκας προσώπου και γάντια
	Εκθεση σε δονήσεις ολοκλήρου σώματος (χειριστές) και των άνω άκρων (εργαλεία ισχύος)	- Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με συστήματα απόσβεσης δονήσεων - Εργονομικό (αντικραδασμικό) κάθισμα καμπίνας χειριστή. - Ορθή συντήρηση μηχανημάτων - Εναλλαγή προσωπικού στην επιβαρυνόμενη εργασία
	Εκθεση σε υψηλές / χαμηλές θερμοκρασίες και σε ηλιακή ακτινοβολίας	- Διαλείμματα σε κατάλληλα διαμορφωμένους χώρους και λήψη νερού. - Οι κοπιαστικότερες εργασίες να γίνονται όταν οι θερμοκρασίες είναι χαμηλότερες. - Χρήση κατάλληλου ρουχισμού για την προστασία από τις βλαβερές συνέπειες του ήλιου ή του ψύχους. - Κατασκευή στεγάστρων όπου είναι δυνατόν.

			▪ Διακοπή των εργασιών σε αντίξοες συνθήκες.
24	Ξηρά Δόμηση: Γυψοσανίδες, Τσιμεντοσανίδες κλπ	Πτώσεις, υλικών και ατόμων από ύψος	▪ Ασφαλείς θέσεις εργασίας, στέρεες φορητές σκάλες και γεφυρώσεις-περάσματα με ανθεκτικά δάπεδα και κιγκλιδώματα (κουπαστές). Να μην τοποθετούνται τριπόδια (καβαλέτα) σε εξώστες. ▪ Να μην υπερφορτώνονται τα δάπεδα εργασίας. ▪ Επαρκής φωτισμός του χώρου. ▪ Απαγορεύεται η χρήση φθαρμένων σαμπανιών/συρματόσχοινων στους γερανούς ▪ Απαγόρευση χρήσης φορητών σκαλών ως θέσεων εργασίας. ▪ Επισημάνση επισφαλών (επικίνδυνων) θέσεων εργασίας ▪ Έλεγχος και χρήση υλικών που βρίσκονται σε καλή κατάσταση και αντικατάσταση των φθαρμένων. ▪ Προστασία από πτώση σε άκρα δαπέδων και σε ανοίγματα με κατάλληλα κιγκλιδώματα ή άλλα κατάλληλα εμπόδια. ▪ Τα κινητά ικριώματα να πληρούν τις προδιαγραφές ευστάθειας σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή ή/και την σχετική μελέτη. Να είναι εφοδιασμένα με κατάλληλα κιγκλιδώματα. και φρένα σε όλους τους τροχούς. Η λειτουργικότητα των φρένων πρέπει να ελέγχεται πριν από κάθε χρήση. ▪ Χρήση μόνο των κατάλληλων διατάξεων ανύψωσης, μεταφοράς υλικών. ▪ Παράλληλη κατασκευή ικριώματος προσόψεως με δίκτυ προστασίας που

		διευκολύνει και εξασφαλίζει την κίνηση και εργασία του προσωπικού. Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ και ζώνης εργαλείων.
	Εμπλοκή εργαζομένων με μηχανήματα κατά την μετακίνηση υλικών, εξοπλισμού και μηχανών που χρησιμοποιούνται στην περιοχή εργασίας	- Καλή ορατότητα του χειριστή - Επάρκεια χώρου για ελιγμούς των μηχανημάτων - Συντονισμός κίνησης μηχανημάτων και εργοδοτούμενων από υπεύθυνο ή σηματοωρό - Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με ηχητικά και οπτικά σήματα - Τοποθέτηση μικρών γερανών ανύψωσης υλικών σε θέσεις επαρκούς αντοχής. 14 Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ.
	Σύγκρουση κατά την μετακίνηση των μηχανημάτων	- Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με ηχητικά και οπτικά σήματα. - Διαμόρφωση διαδρόμων προσπέλασης εργαζομένων - Κατάλληλη σήμανση έργων στην έξοδο του εργοταξίου και ρύθμιση της κυκλοφορίας σύμφωνα με τον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, καθορισμός και τήρηση κανόνων κυκλοφορίας εργοταξίου. - Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ
	Ηλεκτροπληξία	-Εγκατάσταση και έλεγχος της λειτουργίας του αντιηλεκτροπληξιακού διακόπτη RCD πριν την έναρξη των εργασιών καθημερινά. - Χρήση ρευματοδοτών, ρευματοληπτών, ηλεκτρικών πινάκων στεγανού τύπου. - Επάρκεια και πληρότητα του ηλεκτρικού δικτύου του εργοταξίου (μονώσεις και καλωδιώσεις αντοχής, γειώσεις κλπ.). - Οι καλωδιώσεις εάν είναι προσωρινές δεν πρέπει να περνούν από επικίνδυνα σημεία

		(κουφώματα, δάπεδα, θερμαντικά σώματα, χημικά κλπ.) ▪ Επισήμανση των ηλεκτρικών γραμμών στην τοιχοποιία. ▪ Εξασφάλιση ασφαλούς μετακίνησης δικτύων από την Αρμόδια Αρχή. ▪ Στις περιπτώσεις που είναι αδύνατη η ασφαλής μετακίνηση του δικτύου εκτός του εργοταξίου ή η απενεργοποίηση των ηλεκτροφόρων αγωγών: 15 σήμανση των αγωγών υπό τάση, 16 τοποθέτηση κατάλληλων φραγμάτων ή λήψη άλλων μέτρων σε 17 συνεργασία με τον επιβλέποντα και την αρμόδια αρχή. ▪ Εξασφάλιση επαρκούς απόστασης μηχανημάτων, εξοπλισμού, εργαλείων, από ηλεκτροφόρα καλώδια. ▪ Χρήση κατάλληλων φορητών ηλεκτρικών εργαλείων τύπου διπλής μόνωσης με κατάλληλη σήμανση (δύο ομόκεντρα τετράγωνα). ▪ Θωράκιση καλωδίων και άλλα μέτρα προστασίας από μηχανική φθορά. ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ (παπούτσια και γάντια ειδικού τύπου).
	Πυρκαγιά	▪ Έλεγχος και χρήση πυροσβεστήρων ή και άλλων μέσων πυρόσβεσης. ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ
	Τραυματισμός από μηχανολογικό εξοπλισμό και εργαλεία	▪ Τα εργαλεία να είναι πιστοποιημένα και να συντηρούνται τακτικά. ▪ Χρήση κατάλληλου μηχανολογικού εξοπλισμού και εργαλείων (εφοδιασμένα με τους απαραίτητους προφυλακτήρες και διατάξεις ασφάλειας). ▪ Καθαρισμός των χώρων από λιμνάζοντα ύδατα, εύφλεκτα και άχρηστα υλικά και

			ταξινόμηση των χρήσιμων υλικών, εργαλείων και παρελκόμενων για να μην εμποδίζουν ▪ Επαρκής φωτισμός του χώρου.
		Ανατροπή μηχανημάτων	▪ Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με καμπίνες ασφαλείας ▪ Χρήση ζώνης ασφαλείας από τους οδηγούς. ▪ Έλεγχος του εδάφους, εντοπισμός πηγαδιών, λάκκων, ανοιγμάτων ή και άλλων επικίνδυνων σημείων στο υπέδαφος, σήμανση και λήψη άλλων μέτρων όπως περίφραξη, επέμβαση με επίχωση, με κατάλληλα υλικά όπου απαιτείται. ▪ Ασφαλής έδραση των μηχανημάτων σε καθαρό έδαφος
		Εκθεση των ματιών σε ακτινοβολία λέιζερ (εργαλεία χωροστάθμησης λέιζερ)	▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ (προστατευτικά γυαλιά
		Εκθεση σε μυοσκελετικές καταπονήσεις (τοποθέτηση ψευδοροφών, άβολες στάσεις σώματος, χειρωνακτική μεταφορά υλικών)	▪ Μείωση κατά το δυνατόν της χειρωνακτικής μεταφοράς βάρους. ▪ Εναλλαγή εργοδοτούμενων στις επίπονες εργασίες. ▪ Τακτικά μικρά διαλείμματα κατά την εκτέλεση επίπονων εργασιών.
		Εκθεση σε θόρυβο πλησίον μηχανημάτων	▪ -Μείωση του θορύβου στα επιτρεπτά όρια με χρήση αντιθορυβικού τύπου μηχανημάτων ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ και ωτοασπίδων

		Εκθεση σε σκόνη (κατά την κοπή και τοποθέτηση των σανίδων)	-Διατάξεις απαγωγής σκόνης. - Επαρκής αερισμός χώρου - Απαγορεύεται η χρήση υλικών που περιέχουν αμίαντο - Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ μάσκας προσώπου και γάντια.
		Εκθεση σε δονήσεις ολοκλήρου σώματος (χειριστές) και των άνω άκρων (εργαλεία ισχύος)	- Χρήση μηχανημάτων με συστήματα απόσβεσης δονήσεων - Εργονομικό (αντικραδασμικό) κάθισμα καμπίνας χειριστή. - Ορθή συντήρηση μηχανημάτων - Εναλλαγή προσωπικού στην επιβαρυνόμενη εργασία
		Εκθεση σε υψηλές / χαμηλές θερμοκρασίες και σε ηλιακή ακτινοβολία	- Διαλείμματα σε κατάλληλο χώρο και λήψη υγρών - Διακοπή των εργασιών σε αντίξοες συνθήκες. - Διαλείμματα σε κατάλληλα διαμορφωμένους χώρους και λήψη νερού. - Χρήση κατάλληλου ρουχισμού για την προστασία από τις βλαβερές συνέπειες του ήλιου ή του ψύχους
25	Χρωματισμοί	Πτώσεις, υλικών και προσώπων από ύψος	- Ασφαλείς θέσεις εργασίας, στέρεες και καλά στερεωμένες φορητές σκάλες και γεφυρώσεις-περάσματα με ανθεκτικά δάπεδα και κιγκλιδώματα (κουπαστές). Να μην τοποθετούνται τριπόδια (καβαλέτα) σε εξώστες. - Επισήμανση επισφαλών θέσεων εργασίας - Επαρκής φωτισμός του χώρου. - Να μην υπερφορτώνονται τα δάπεδα εργασίας. - Απαγορεύεται η χρήση φθαρμένων σαμπανιών/συρματόσχοινων στους γερανούς

			▪ Κατασκευή ικριώματος προσόψεως διευκολύνοντας και εξασφαλίζοντας την εργασία και κίνηση προσωπικού και υλικών. ▪ Προστασία από πτώση σε άκρα με χρήση διχτύων συγκράτησης και ζωνών ασφαλείας προσδεδεμένα ή αγκυρωμένα επαρκώς στο κτίριο. ▪ Προστασία από πτώση σε άκρα δαπέδων, σε ανοίγματα και εξώστες, με κατάλληλα κιγκλιδώματα ή άλλα κατάλληλα εμπόδια. ▪ Τα κινητά ικριώματα να πληρούν τις προδιαγραφές ευστάθειας σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή ή/και την σχετική μελέτη. Να είναι εφοδιασμένα με κατάλληλα κιγκλιδώματα. Και φρένα σε όλους τους τροχούς. Η λειτουργικότητα των φρένων πρέπει να ελέγχεται πριν από κάθε χρήση. ▪ Κατασκευή προστατευτικού προστεγάσματος ή και συλλεκτηριών πετασμάτων. ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ και μάσκες προσώπου (όπου απαιτείται)
		Εμπλοκή εργαζομένων με μηχανήματα	▪ -Καλή ορατότητα του χειριστή ▪ Επάρκεια χώρου για ελιγμούς των μηχανημάτων ▪ Χρήση οχημάτων εφοδιασμένων με ηχητικά και οπτικά σήματα. ▪ Συντονισμός κίνησης μηχανημάτων και προσώπων από υπεύθυνο ή σηματοωρό. ▪ Διαμόρφωση διαδρόμων προσπέλασης εργαζομένων. ▪ Να χρησιμοποιούνται σχοινιά για την σταθεροποίηση μεγάλων επιπέδων ή

			διαμήκων τμημάτων κατά την μετακίνηση και ανύψωση τους. - Κατάλληλη σήμανση επικίνδυνων ζωνών. - Χρήση κατάλληλων μηχανημάτων / οχημάτων (εφοδιασμένα με τους απαραίτητους προφυλακτήρες και διατάξεις ασφάλειας). - Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ.
		Σύγκρουση κατά την μετακίνηση των μηχανημάτων	- Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με ηχητικά και οπτικά σήματα. - Συντονισμός κίνησης μηχανημάτων από υπεύθυνο ή σηματοωρό - Διαμόρφωση διαδρόμων προσπέλασης εργαζομένων - Κατάλληλη σήμανση έργων στην έξοδο του εργοταξίου και ρύθμιση της κυκλοφορίας σύμφωνα με τον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, καθορισμός και τήρηση κανόνων κυκλοφορίας εργοταξίου
		Ασφυξία, δηλητηριάσεις (π.χ από οργανικούς διαλύτες βαφών)	-Επαρκής αερισμός του χώρου. - Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ και προστατευτικών масκών.
		Ηλεκτροπληξία	-Εξασφάλιση ασφαλούς μετακίνησης δικτύων από την Αρμόδια Αρχή. - Στις περιπτώσεις που είναι αδύνατη η ασφαλής μετακίνηση του δικτύου εκτός του εργοταξίου ή η απενεργοποίηση των ηλεκτροφόρων αγωγών: 18 σήμανση των αγωγών υπό τάση. 19 τοποθέτηση κατάλληλων φραγμάτων ή λήψη άλλων μέτρων σε συνεργασία με τον επιβλέποντα και την αρμόδια αρχή. - Εξασφάλιση επαρκούς απόστασης μηχανημάτων, εξοπλισμού, εργαλείων, από ηλεκτροφόρα καλώδια.

			▪ Χρήση κατάλληλων φορητών ηλεκτρικών εργαλείων τύπου διπλής μόνωσης με κατάλληλη σήμανση (δύο ομόκεντρα τετράγωνα). ▪ Εγκατάσταση και καθημερινός έλεγχος της λειτουργίας του αντιηλεκτροπληξιακού διακόπτη (RCD) πριν την έναρξη των εργασιών καθημερινά. ▪ Χρήση ρευματοδοτών, ρευματοληπτών, ηλεκτρικών πινάκων στεγανού τύπου. ▪ Επάρκεια και πληρότητα του ηλεκτρικού δικτύου του εργοταξίου (μονώσεις και καλωδιώσεις αντοχής, γειώσεις κλπ.). ▪ Θωράκιση καλωδίων και άλλα μέτρα προστασίας από μηχανική φθορά. ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ (παπούτσια και γάντια ειδικού τύπου).
		Πυρκαγιά και έκρηξη	▪ -Να απαγορεύεται το κάπνισμα και να προστατεύεται ο εξοπλισμός από την δημιουργία σπινθήρων σε χώρους όπου είναι δυνατόν να δημιουργηθούν εκρηκτικά μίγματα από πτητικά στοιχεία υλικών βαφής. ▪ Οι αεροσυμπιεστές να έχουν βαλβίδες εκτόνωσης υπερπίεσης και γρήγορης απελευθέρωσης. Να παρακολουθούνται οι ψυκτικοί υδροθάλαμοι των κυλίνδρων των αεροσυμπιεστών. ▪ Χρήση του εξοπλισμού από έμπειρο προσωπικό και να ακολουθούνται πιστά οι οδηγίες του κατασκευαστή για χρήση και φύλαξη του. ▪ Έλεγχος και χρήση πυροσβεστήρων ή και άλλων μέσων πυρόσβεσης. ▪ Απαγόρευση καπνίσματος σε εύφλεκτο περιβάλλον

			Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ
		Τραυματισμός από μηχανολογικό εξοπλισμό και εργαλεία	- Τα εργαλεία να είναι πιστοποιημένα και να συντηρούνται τακτικά. - Χρήση κατάλληλων μηχανολογικού εξοπλισμού και εργαλείων (εφοδιασμένα με τους απαραίτητους προφυλακτήρες και διατάξεις ασφάλειας). - Καθαρισμός των χώρων από λιμνάζοντα ύδατα, εύφλεκτα και άχρηστα υλικά και ταξινόμηση των χρήσιμων υλικών, εργαλείων και παρελκόμενων για να μην εμποδίζουν. - Επαρκής φωτισμός του χώρου.
		Ανατροπή μηχανημάτων	- Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με καμπίνες ασφαλείας - Χρήση ζώνης ασφαλείας από τους οδηγούς. - Έλεγχος του εδάφους, εντοπισμός πηγαδιών, λάκκων, ανοιγμάτων ή και άλλων επικίνδυνων σημείων στο υπέδαφος, σήμανση και λήψη άλλων μέτρων όπως περιφράξη, επέμβαση με επίχωση, με κατάλληλα υλικά όπου απαιτείται. - Ασφαλής έδραση των μηχανημάτων σε καθαρό έδαφος
		Εκθεση σε μυοσκελετικές καταπονήσεις (βαφές, χειρωνακτική διακίνηση)	- Μείωση κατά το δυνατόν της χειρωνακτικής μεταφοράς βάρους. - Εναλλαγή εργοδοτούμενων στις επίπονες εργασίες. - Τακτά μικρά διαλείμματα κατά την εκτέλεση επίπονων εργασιών.
		Εκθεση σε θόρυβο πλησίον μηχανημάτων	- Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με κλειστού τύπου καμπίνα χειριστή - Χρήση ηχοπετασμάτων

			- Μείωση του θορύβου στα επιτρεπτά όρια με χρήση αντιθορυβικού τύπου μηχανημάτων - Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ και ωτοασπίδων
		Εκθεση σε αναθυμιάσεις από πτητικά υλικά βαφών και επαφή με διαλύτες και άλλα χημικά.	- Επαρκής αερισμός χώρου - Κατάλληλη σήμανση χημικών ουσιών - Τήρηση οδηγιών δελτίων δεδομένων ασφαλείας - Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ, προστατευτικές μάσκες και γάντια
		Εκθεση σε υψηλές / χαμηλές θερμοκρασίες και σε ηλιακή ακτινοβολία	-Διαλείμματα σε κατάλληλα διαμορφωμένους χώρους και λήψη νερού. - Οι κοπιαστικότερες εργασίες να γίνονται όταν οι θερμοκρασίες είναι χαμηλότερες. - Χρήση κατάλληλου ρουχισμού για την προστασία από τις βλαβερές συνέπειες του ήλιου ή του ψύχους. - Κατασκευή στεγάστρων όπου είναι δυνατόν - Διακοπή των εργασιών σε αντίξοες συνθήκες
26	Επένδυση Τοίχων και Δαπέδων	Πτώσεις προσώπων από ύψος	-Ασφαλείς θέσεις εργασίας, στέρεες φορητές σκάλες και γεφυρώσεις-περάσματα με ανθεκτικά δάπεδα και κιγκλιδώματα (κουπαστές). Να μην τοποθετούνται τριπόδια (καβαλέτα) σε εξώστες. - Απαγόρευση χρήσης φορητών σκαλών ως θέσεων εργασίας. - Επισήμανση επισφαλών (επικίνδυνων) θέσεων εργασίας - Έλεγχος και χρήση υλικών που βρίσκονται σε καλή κατάσταση και αντικατάσταση των φθαρμένων.

			▪ Να μην υπερφορτώνονται τα δάπεδα εργασίας και να μην υπάρχουν διάκενα στα καλουπωμένα δάπεδα. ▪ Προστασία από πτώση σε άκρα με χρήση διχτύων συγκράτησης και ζωνών ασφαλείας προσδεμένα ή αγκυρωμένα επαρκώς στο κτίριο. ▪ Προστασία από πτώση σε άκρα δαπέδων, σε ανοίγματα και εξώστες, με κατάλληλα κιγκλιδώματα ή άλλα κατάλληλα εμπόδια. ▪ Τα κινητά ικριώματα να πληρούν τις προδιαγραφές ευστάθειας σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή ή/και την σχετική μελέτη. Να είναι εφοδιασμένα με κατάλληλα κιγκλιδώματα. Και φρένα σε όλους τους τροχούς. Η λειτουργικότητα των φρένων πρέπει να ελέγχεται πριν από κάθε χρήση. ▪ Χρήση δικτύων ασφαλείας ▪ Παράλληλη κατασκευή ικριώματος προσόψεως που διευκολύνει και εξασφαλίζει την κίνηση και εργασία του προσωπικού. ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ, ζώνες ασφάλειας και ζώνες εργαλείων.
		Πτώση υλικών και αντικειμένων από ύψος και καταπλάκωση προσώπων από υλικά	▪ Κατασκευή προστατευτικού προστεγάσματος ή και συλλεκτήριων πετασμάτων. ▪ Χρήση ικριωμάτων και εξεδρών εργασίας εφοδιασμένων με κατάλληλα θωράκια (παραπέτα), δίκτυα προστασίας ή άλλα κατάλληλα εμπόδια. ▪ Τοποθέτηση κατάλληλων κιγκλιδωμάτων εφοδιασμένων με θωράκια (παραπέτα) ή άλλα κατάλληλα εμπόδια για προστασία από πτώση σε άκρα πλακών, δαπέδων,

			ξυλότυπου, ανοιγμάτων και εξεδρών εργασίας. ▪ Χρήση δικτύων ασφαλείας ▪ Να μην εργάζονται παράλληλα σε υπερκείμενες και υποκείμενες θέσεις οι εργαζόμενοι ▪ Απαγορεύεται η χρήση φθαρμένων σαμπανιών/συρματόσκοινων στους γεραμούς. ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ και ζώνες εργαλείων.
		Εμπλοκή εργαζομένων με μηχανήματα	▪ -Καλή ορατότητα του χειριστή ▪ Επάρκεια χώρου για ελιγμούς των μηχανημάτων ▪ Χρήση οχημάτων εφοδιασμένων με ηχητικά και οπτικά σήματα. ▪ Συντονισμός κίνησης μηχανημάτων και προσώπων από υπεύθυνο ή σηματοωρό. ▪ Διαμόρφωση διαδρόμων προσπέλασης εργαζομένων. ▪ Να χρησιμοποιούνται σχοινιά για την σταθεροποίηση μεγάλων επίπεδων ή διαμήκων τμημάτων κατά την μετακίνηση και ανύψωση τους. ▪ Κατάλληλη σήμανση επικίνδυνων ζωνών. ▪ Χρήση κατάλληλων μηχανημάτων / οχημάτων (εφοδιασμένα με τους απαραίτητους προφυλακτήρες και διατάξεις ασφάλειας). ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ
		Σύγκρουση κατά την μετακίνηση των μηχανημάτων	▪ Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με ηχητικά και οπτικά σήματα. ▪ Συντονισμός κίνησης μηχανημάτων από υπεύθυνο ή σηματοωρό ▪ Διαμόρφωση διαδρόμων προσπέλασης εργαζομένων

			Κατάλληλη σήμανση έργων στην έξοδο του εργοταξίου και ρύθμιση της κυκλοφορίας σύμφωνα με τον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, καθορισμός και τήρηση κανόνων κυκλοφορίας εργοταξίου.
		Ανατροπή μηχανημάτων	-Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με καμπίνες ασφαλείας - Χρήση ζώνης ασφαλείας από τους οδηγούς. - Έλεγχος του εδάφους, εντοπισμός πηγαδιών, λάκκων, ανοιγμάτων ή και άλλων επικίνδυνων σημείων στο υπέδαφος, σήμανση και λήψη άλλων μέτρων όπως περίφραξη, επέμβαση με επίχωση, με κατάλληλα υλικά όπου απαιτείται. -Ασφαλής έδραση των μηχανημάτων σε καθαρό έδαφος
		Ηλεκτροπληξία	- Εξασφάλιση ασφαλούς μετακίνησης δικτύων από την Αρμόδια Αρχή. - Στις περιπτώσεις που είναι αδύνατη η ασφαλής μετακίνηση του δικτύου εκτός του εργοταξίου ή η απενεργοποίηση των ηλεκτροφόρων αγωγών: 20 σήμανση των αγωγών υπό τάση, 21 τοποθέτηση κατάλληλων φραγμάτων ή λήψη άλλων μέτρων σε συνεργασία με τον επιβλέποντα και την αρμόδια αρχή. - Εξασφάλιση επαρκούς απόστασης μηχανημάτων, εξοπλισμού, εργαλείων, από ηλεκτροφόρα καλώδια. - Χρήση κατάλληλων φορητών ηλεκτρικών εργαλείων τύπου διπλής μόνωσης με κατάλληλη σήμανση (δύο ομόκεντρα τετράγωνα). - Εγκατάσταση και καθημερινός έλεγχος της λειτουργίας του

			αντιηλεκτροπληξιακού διακόπτη (RCD) πριν την έναρξη των εργασιών καθημερινά. ▪ Χρήση ρευματοδοτών, ρευματοληπτών, ηλεκτρικών πινάκων στεγανού τύπου. ▪ Επάρκεια και πληρότητα του ηλεκτρικού δικτύου του εργοταξίου (μονώσεις και καλωδιώσεις αντοχής, γειώσεις κλπ.). ▪ Θωράκιση καλωδίων και άλλα μέτρα προστασίας από μηχανική φθορά. ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ (παπούτσια και γάντια ειδικού τύπου).
		Πυρκαγιά	▪ Έλεγχος και χρήση πυροσβεστήρων ή και άλλων μέσων πυρόσβεσης. ▪ Απομόνωση της θέσης εργασίας ▪ Απαγόρευση καπνίσματος σε εύφλεκτο περιβάλλον ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ
		Τραυματισμός από μηχανολογικό εξοπλισμό και εργαλεία.	▪ Τα εργαλεία να είναι πιστοποιημένα και να συντηρούνται τακτικά. ▪ Χρήση κατάλληλου μηχανολογικού εξοπλισμού και εργαλείων (εφοδιασμένα με τους απαραίτητους προφυλακτήρες και διατάξεις ασφάλειας). ▪ Καθαρισμός των χώρων από λιμνάζοντα ύδατα, εύφλεκτα και άχρηστα υλικά και ταξινόμηση των χρήσιμων υλικών, εργαλείων και παρελκόμενων για να μην εμποδίζουν. ▪ Επαρκής φωτισμός του χώρου.
		Εκθεση σε μυοσκελετικές καταπονήσεις (εργασία στα γόνατα, χειρωνακτική μεταφορά)	▪ Εναλλαγή εργοδοτούμενων στις επίπονες εργασίες ▪ Τακτά μικρά διαλείμματα κατά την εκτέλεση επίπονων εργασιών. ▪ Μείωση κατά το δυνατόν της χειρωνακτικής μεταφοράς βάρους με την

			χρήση κατάλληλου μηχανικού εξοπλισμού. Χρήση επικνημίδων
		Εκθεση σε σκόνη, σε χημικά παρασκευάσματα για την επεξεργασία υλικών επίστρωσης	- Ετικέτες στις χημικές ουσίες - Ύπαρξη δελτίων δεδομένων ασφάλειας - Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ
		Εκθεση σε θόρυβο πλησίον μηχανημάτων	-Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με κλειστού τύπου καμπίνα χειριστή - Χρήση ηχοπετασμάτων - Μείωση του θορύβου στα επιτρεπτά όρια με χρήση αντιθορυβικού τύπου μηχανημάτων - Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ και ωτοασπίδων
		Εκθεση σε αναθυμιάσεις από πτητικά υλικά βαφών και επαφή με διαλύτες και άλλα χημικά.	-Επαρκής αερισμός χώρου - Κατάλληλη σήμανση χημικών ουσιών - Τήρηση οδηγιών δελτίων δεδομένων ασφάλειας - Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ, προστατευτικές μάσκες και γάντια.
		Εκθεση σε υψηλές / χαμηλές θερμοκρασίες και σε ηλιακή ακτινοβολία	-Διαλείμματα σε κατάλληλα διαμορφωμένους χώρους και λήψη νερού. - Οι κοπιαστικότερες εργασίες να γίνονται όταν οι θερμοκρασίες είναι χαμηλότερες. - Χρήση κατάλληλου ρουχισμού για την προστασία από τις βλαβερές συνέπειες του ήλιου ή του ψύχους. - Κατασκευή στεγάστρων όπου είναι δυνατόν - Διακοπή των εργασιών σε αντίξοες συνθήκες
27	Συναρμολογήσεις–Εγκατάσταση	Πτώσεις προσώπων από ύψος	-Ασφαλείς θέσεις εργασίας, στέρεες φορητές σκάλες και γεφυρώσεις-περάσματα με ανθεκτικά δάπεδα και

Κουφωμάτων, Εξοπλισμού		κιγκλιδώματα (κουπαστές). Να μην τοποθετούνται τριπόδια (καβαλέτα) σε εξώστες. ▪ Απαγόρευση χρήσης φορητών σκαλών ως θέσεων εργασίας. ▪ Επισήμανση επισφαλών (επικίνδυνων) θέσεων εργασίας ▪ Έλεγχος και χρήση υλικών που βρίσκονται σε καλή κατάσταση και αντικατάσταση των φθαρμένων. ▪ Να μην υπερφορτώνονται τα δάπεδα εργασίας και να μην υπάρχουν διάκενα στα καλουπωμένα δάπεδα. ▪ Προστασία από πτώση σε άκρα με χρήση δικτύων συγκράτησης και ζωνών ασφαλείας προσδεδεμένα ή αγκυρωμένα επαρκώς στο κτίριο. ▪ Προστασία από πτώση σε άκρα δαπέδων, σε ανοίγματα και εξώστες, με κατάλληλα κιγκλιδώματα ή άλλα κατάλληλα εμπόδια. ▪ Τα κινητά ικριώματα να πληρούν τις προδιαγραφές ευστάθειας σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή ή/και την σχετική μελέτη. Να είναι εφοδιασμένα με κατάλληλα κιγκλιδώματα. Και φρένα σε όλους τους τροχούς. Η λειτουργικότητα των φρένων πρέπει να ελέγχεται πριν από κάθε χρήση. ▪ Χρήση δικτύων ασφαλείας ▪ Παράλληλη κατασκευή ικριώματος προσόψεως που διευκολύνει και εξασφαλίζει την κίνηση και εργασία του προσωπικού. ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ, ζώνες ασφάλειας και ζώνες εργαλείων
-----------------------------------	--	---

		Πτώση υλικών και αντικειμένων από ύψος και καταπλάκωση προσώπων από υλικά	▪ -Κατασκευή προστατευτικού προστεγάσματος ή και συλλεκτήριων πετασμάτων. ▪ Χρήση ικριωμάτων και εξεδρών εργασίας εφοδιασμένων με κατάλληλα θωράκια (παραπέτα), δίκτυα προστασίας ή άλλα κατάλληλα εμπόδια. ▪ Τοποθέτηση κατάλληλων κιγκλιδωμάτων εφοδιασμένων με θωράκια (παραπέτα) ή άλλα κατάλληλα εμπόδια για προστασία από πτώση σε άκρα πλακών, δαπέδων, ξυλότυπου, ανοιγμάτων και εξεδρών εργασίας. ▪ Χρήση δικτύων ασφαλείας ▪ Να μην εργάζονται παράλληλα σε υπερκείμενες και υποκείμενες θέσεις οι εργαζόμενοι ▪ Απαγορεύεται η χρήση φθαρμένων σαμπανιών/συρματόσκοινων στους γερανούς. ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ και ζώνες εργαλείων.
		Εμπλοκή εργαζομένων με μηχανήματα	▪ -Καλή ορατότητα του χειριστή -Επάρκεια χώρου για ελιγμούς των μηχανημάτων - Χρήση οχημάτων εφοδιασμένων με ηχητικά και οπτικά σήματα. ▪ Συντονισμός κίνησης μηχανημάτων και προσώπων από υπεύθυνο ή σηματοωρό. ▪ -Διαμόρφωση διαδρόμων προσπέλασης εργαζομένων. ▪ Να χρησιμοποιούνται σχοινιά για την σταθεροποίηση μεγάλων επίπεδων ή διαμήκων τμημάτων κατά την μετακίνηση και ανύψωση τους. ▪ Κατάλληλη σήμανση επικίνδυνων ζωνών. ▪ Χρήση κατάλληλων μηχανημάτων / οχημάτων (εφοδιασμένα με τους

			απαραίτητους προφυλακτήρες και διατάξεις ασφάλειας). Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ.
		Σύγκρουση κατά την μετακίνηση των μηχανημάτων	-Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με ηχητικά και οπτικά σήματα. - Συντονισμός κίνησης μηχανημάτων από υπεύθυνο ή σηματοωρό - Διαμόρφωση διαδρόμων προσπέλασης εργαζομένων - Κατάλληλη σήμανση έργων στην έξοδο του εργοταξίου και ρύθμιση της κυκλοφορίας σύμφωνα με τον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, καθορισμός και τήρηση κανόνων κυκλοφορίας εργοταξίου
		Ανατροπή μηχανημάτων	- Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με καμπίνες ασφαλείας - Χρήση ζώνης ασφαλείας από τους οδηγούς. - Έλεγχος του εδάφους, εντοπισμός πηγαδιών, λάκκων, ανοιγμάτων ή και άλλων επικίνδυνων σημείων στο υπέδαφος, σήμανση και λήψη άλλων μέτρων όπως περίφραξη, επέμβαση με επίχωση, με κατάλληλα υλικά όπου απαιτείται. - Ασφαλής έδραση των μηχανημάτων σε καθαρό έδαφος
		Ηλεκτροπληξία	-Εξασφάλιση ασφαλούς μετακίνησης δικτύων από την Αρμόδια Αρχή. - Στις περιπτώσεις που είναι αδύνατη η ασφαλής μετακίνηση του δικτύου εκτός του εργοταξίου ή η απενεργοποίηση των ηλεκτροφόρων αγωγών: 22 σήμανση των αγωγών υπό τάση,

			23 τοποθέτηση κατάλληλων φραγμάτων ή λήψη άλλων μέτρων σε συνεργασία με τον επιβλέποντα και την αρμόδια αρχή. ▪ Εξασφάλιση επαρκούς απόστασης μηχανημάτων, εξοπλισμού, εργαλείων, από ηλεκτροφόρα καλώδια. ▪ Χρήση κατάλληλων φορητών ηλεκτρικών εργαλείων τύπου διπλής μόνωσης με κατάλληλη σήμανση (δύο ομόκεντρα τετράγωνα). ▪ Εγκατάσταση και καθημερινός έλεγχος της λειτουργίας του αντιηλεκτροπληξιακού διακόπτη (RCD) πριν την έναρξη των εργασιών καθημερινά. ▪ Χρήση ρευματοδοτών, ρευματοληπτών, ηλεκτρικών πινάκων στεγανού τύπου. ▪ Επάρκεια και πληρότητα του ηλεκτρικού δικτύου του εργοταξίου (μονώσεις και καλωδιώσεις αντοχής, γειώσεις κλπ.). ▪ Θωράκιση καλωδίων και άλλα μέτρα προστασίας από μηχανική φθορά. ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ (παπούτσια και γάντια ειδικού τύπου).
		Πυρκαγιά	▪ Έλεγχος και χρήση πυροσβεστήρων ή και άλλων μέσων πυρόσβεσης. ▪ Χρήση βαλβίδων αντεπιστροφής και φλογοπαγίδων. ▪ Έλεγχος ακροφυσίων σαλμών (χειρολαβών με πέκκα), βαλβίδας φλόγιστρου, φιαλών αερίων, σωλήνων υπό πίεση, καλωδίων και γεννήτριας ηλεκτροσυγκόλλησης και χρήση ηλεκτροδίων μόνον όσων έχουν ▪ Το οξυγόνο των φιαλών να μην έρχεται σε επαφή με λιπαντικά (δεν λιπαίνονται τα κλείστρα) και ρινίσματα σιδήρου.

			▪ Οι συγκολλητές να φορούν προστατευτικές δερμάτινες ποδιές και τα ρούχα τους να μην έχουν λερωθεί με λάδια και πετρέλαια ▪ Έλεγχος για εναπομείναντες σπινθήρες έως και μισή ώρα μετά την εργασία συγκόλλησης ή κοπής. ▪ Απομόνωση της θέσης εργασίας ▪ Απαγόρευση καπνίσματος σε εύφλεκτο περιβάλλον ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ
		Τραυματισμός από μηχανολογικό εξοπλισμό και εργαλεία.	▪ Τα εργαλεία να είναι πιστοποιημένα και να συντηρούνται τακτικά. ▪ Χρήση κατάλληλου μηχανολογικού εξοπλισμού και εργαλείων (εφοδιασμένα με τους απαραίτητους προφυλακτήρες και διατάξεις ασφάλειας). ▪ Καθαρισμός των χώρων από λιμνάζοντα ύδατα, εύφλεκτα και άχρηστα υλικά και ταξινόμηση των χρήσιμων υλικών, εργαλείων και παρελκόμενων για να μην εμποδίζουν. ▪ Επαρκής φωτισμός του χώρου.
		Εκθεση σε μυοσκελετικές καταπονήσεις	▪ -Εναλλαγή εργαζομένων στις επίπονες εργασίες ▪ Τακτά μικρά διαλείμματα κατά την εκτέλεση επίπονων εργασιών. ▪ Μείωση κατά το δυνατόν της χειρωνακτικής μεταφοράς βάρους με την χρήση κατάλληλου μηχανικού εξοπλισμού.
		Εκθεση σε καπνούς από συγκολλήσεις	▪ -Επαρκής αερισμός χώρου ▪ Χρήση κατάλληλου τοπικού συστήματος συλλογής των αναθυμιάσεων ▪ Να μην σκύβει ο εργαζόμενος πάνω από το σημείο συγκόλλησης. ▪ Κατάλληλος αερισμός του χώρου.

		Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ, μάσκα προσώπου.
	Εκθεση σε ακτινοβολία	- Απομόνωση του χώρου ηλεκτροσυγκολλήσεων - Χρήση των κατάλληλων ΜΑΠ
	Εκθεση σε σκόνη ξύλου (η επικινδυνότητα της σκόνης εξαρτάται τόσο από το είδος της ξυλείας όσο και από το μέγεθος των κόκκων της σκόνης)	- Διατάξεις απαγωγής σκόνης στα μηχανήματα - Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ και μάσκας προσώπου.
	Εκθεση σε θόρυβο	-Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με κλειστού τύπου καμπίνα χειριστή - Χρήση ηχοπετασμάτων - Μείωση του θορύβου στα επιτρεπτά όρια με χρήση αντιθορυβικού τύπου μηχανημάτων - Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ και ωτοασπίδων
	Εκθεση σε δονήσεις ολοκλήρου σώματος (χειριστές) και άνω άκρων (εργαλεία ισχύος)	-Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με συστήματα απόσβεσης δονήσεων - Εργονομικό (αντικραδασμικό) κάθισμα καμπίνας χειριστή. - Ορθή συντήρηση μηχανημάτων - Εναλλαγή προσωπικού στην επιβαρυνόμενη εργασία
	Εκθεση σε υψηλές / χαμηλές θερμοκρασίες και σε ηλιακή ακτινοβολία	-Διαλείμματα σε κατάλληλα διαμορφωμένους χώρους και λήψη νερού. - Οι κοπιαστικότερες εργασίες να γίνονται όταν οι θερμοκρασίες είναι χαμηλότερες. - Χρήση κατάλληλου ρουχισμού για την προστασία από τις βλαβερές συνέπειες του ήλιου ή του ψύχους.

			- Κατασκευή στεγάστρων όπου είναι δυνατόν - Διακοπή των εργασιών σε αντίξοες συνθήκες
28.	Υαλοπίνακες	Πτώση προσώπων από ύψος	- Ασφαλείς θέσεις εργασίας, φορητές σκάλες και γεφυρώσεις περάσματα και ικριώματα με ανθεκτικά καθαρά δάπεδα (που να μην υπερφορτώνονται) και κυγκλιδώματα (κουπαστές). Να μην τοποθετούνται τριπόδια (καβαλέτα) σε εξώστες. - Να μην χρησιμοποιούνται μηχανήματα εκτός των κατάλληλων καλαθοφόρων για προσωρινές θέσεις εργασίας σε ύψος. - Απαγόρευση χρήσης φορητών σκαλών ως θέσεων εργασίας. - Επισήμανση επισφαλών (επικίνδυνων) θέσεων εργασίας - Έλεγχος και χρήση υλικών που βρίσκονται σε καλή κατάσταση και αντικατάσταση των φθαρμένων. - Προστασία από πτώση σε άκρα με χρήση διχτύων συγκράτησης κα ζωνών ασφαλείας προσδεμένα ή αγκυρωμένα επαρκώς στο κτίριο. - Προστασία από πτώση σε άκρα πλακών, δαπέδων, σε ανοίγματα και εξώστες με κατάλληλα κιγκλιδώματα ή άλλα κατάλληλα εμπόδια. - Τα κινητά ικριώματα να πληρούν τις προδιαγραφές ευστάθειας σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή ή/και την σχετική μελέτη. Να είναι εφοδιασμένα με κατάλληλα κιγκλιδώματα και φρένα σε όλους τους τροχούς. Η λειτουργικότητα

			των φρένων πρέπει να ελέγχεται πριν από κάθε χρήση. ▪ Χρήση δικτύων ασφαλείας ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ, ζώνες ασφαλείας και ζώνες εργαλείων.
		Πτώση υλικών και αντικειμένων από ύψος και καταπλάκωση προσώπων από υλικά	▪ Οι βεντούζες και οι υαλοπίνακες να είναι στεγνά, καθαρά και να ελέγχονται κατά την τοποθέτησή τους και πριν την ανύψωση. ▪ Επαρκής φωτισμός του χώρου. ▪ Χρήση μόνο των κατάλληλων διατάξεων ανύψωσης, μεταφοράς, κατανομής και ασφάλισης φορτίου που είναι προσαρμοσμένες στα προκατασκευασμένα τμήματα. ▪ Τοποθέτηση μικρών γερανών ή βαρούλκων/παλάγκων για την ανύψωση υλικών σε θέσεις επαρκούς αντοχής, ▪ Ενημέρωση και τήρηση των οδηγιών του κατασκευαστή όταν χρησιμοποιούνται συστήματα μεταφοράς τμημάτων με αγκύρωση. ▪ Επιθεώρηση της πρόσδεσης και ανάρτησης των τμημάτων προς τοποθέτηση. ▪ Ανυψώσεις και μετακινήσεις να γίνονται με μικρή ταχύτητα. ▪ Κατασκευή προστατευτικού προστεγάσματος ή και συλλεκτήριων πετασμάτων. ▪ Χρήση ικριωμάτων και εξέδρων εργασίας εφοδιασμένων με κατάλληλα θωράκια (παραπέτα), δίκτυα προστασίας ή άλλα κατάλληλα εμπόδια. ▪ Χρήση δικτύων ασφαλείας ▪ Να μην εργάζονται παράλληλα σε υπερκείμενες και υποκείμενες θέσεις οι

			εργαζόμενοι - Διαχωρισμός επικινδύνων ζωνών ▪ Απαγορεύεται η χρήση φθαρμένων σαμπανιών/συρματόσχοινων στους γερανούς ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ και ζώνες εργαλείων
		Εμπλοκή εργαζομένων με μηχανήματα	▪ Καλή ορατότητα του χειριστή ▪ Επάρκεια χώρου για ελιγμούς των μηχανημάτων ▪ Χρήση οχημάτων εφοδιασμένων με ηχητικά και οπτικά σήματα. ▪ Συντονισμός κίνησης μηχανημάτων και προσώπων από υπεύθυνο ή σηματοωρό. ▪ Διαμόρφωση διαδρόμων προσπέλασης εργαζομένων. ▪ Να χρησιμοποιούνται σχοινιά για την σταθεροποίηση μεγάλων επιπέδων ή διαμήκων τμημάτων κατά την μετακίνηση και ανύψωση τους. ▪ Κατάλληλη σήμανση επικίνδυνων ζωνών. ▪ Χρήση κατάλληλων μηχανημάτων / οχημάτων (εφοδιασμένα με τους απαραίτητους προφυλακτήρες και διατάξεις ασφάλειας). ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ.
		Σύγκρουση κατά την μετακίνηση των μηχανημάτων	▪ Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με ηχητικά και οπτικά σήματα. ▪ Συντονισμός κίνησης μηχανημάτων από υπεύθυνο ή σηματοωρό ▪ Διαμόρφωση διαδρόμων προσπέλασης εργαζομένων ▪ Κατάλληλη σήμανση έργων στην έξοδο του εργοταξίου και ρύθμιση της κυκλοφορίας σύμφωνα με τον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, καθορισμός και

			τήρηση κανόνων κυκλοφορίας εργοταξίου
		Ανατροπή μηχανημάτων	-Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με καμπίνες ασφαλείας - Χρήση ζώνης ασφαλείας από τους οδηγούς. - Έλεγχος του εδάφους, εντοπισμός πηγαδιών, λάκκων, ανοιγμάτων ή και άλλων επικίνδυνων σημείων στο υπέδαφος, σήμανση και λήψη άλλων μέτρων όπως περίφραξη, επέμβαση με επίχωση, με κατάλληλα υλικά όπου απαιτείται. - Ασφαλής έδραση των μηχανημάτων σε καθαρό έδαφος
		Ηλεκτροπληξία	-Εγκατάσταση και έλεγχος της λειτουργίας του αντιηλεκτροπληξιακού διακόπτη RCD πριν την έναρξη των εργασιών καθημερινά. - Χρήση ρευματοδοτών, ρευματοληπτών, ηλεκτρικών πινάκων στεγανού τύπου. - Επάρκεια και πληρότητα του ηλεκτρικού δικτύου του εργοταξίου (μονώσεις και καλωδιώσεις αντοχής, γειώσεις κλπ.). - Οι καλωδιώσεις εάν είναι προσωρινές δεν πρέπει να περνούν από επικίνδυνα σημεία (κουφώματα, δάπεδα, θερμαντικά σώματα, χημικά κλπ.) - Επισήμανση των ηλεκτρικών γραμμών στην τοιχοποιία. - Εξασφάλιση ασφαλούς μετακίνησης δικτύων από την Αρμόδια Αρχή. - Στις περιπτώσεις που είναι αδύνατη η ασφαλής μετακίνηση του δικτύου εκτός του εργοταξίου ή η απενεργοποίηση των ηλεκτροφόρων αγωγών:

			24 σήμανση των αγωγών υπό τάση, 25 τοποθέτηση κατάλληλων φραγμάτων ή λήψη άλλων μέτρων σε συνεργασία με τον επιβλέποντα και την αρμόδια αρχή. ▪ Εξασφάλιση επαρκούς απόστασης μηχανημάτων, εξοπλισμού, εργαλείων, από ηλεκτροφόρα καλώδια. ▪ Χρήση κατάλληλων φορητών ηλεκτρικών εργαλείων τύπου διπλής μόνωσης με κατάλληλη σήμανση (δύο ομόκεντρα τετράγωνα). ▪ Θωράκιση καλωδίων και άλλα μέτρα προστασίας από μηχανική φθορά. ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ (παπούτσια και γάντια ειδικού τύπου).
		Πυρκαγιά	▪ Έλεγχος και χρήση πυροσβεστήρων ή και άλλων μέσων πυρόσβεσης. ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ
		Τραυματισμός από μηχανολογικό εξοπλισμό και εργαλεία.	▪ Τα εργαλεία να είναι πιστοποιημένα και να συντηρούνται τακτικά. ▪ Χρήση κατάλληλου μηχανολογικού εξοπλισμού και εργαλείων (εφοδιασμένα με τους απαραίτητους προφυλακτήρες και διατάξεις ασφάλειας). ▪ Καθαρισμός των χώρων από λιμνάζοντα ύδατα, εύφλεκτα και άχρηστα υλικά και ταξινόμηση των χρήσιμων υλικών, εργαλείων και παρελκόμενων για να μην εμποδίζουν. ▪ Επαρκής φωτισμός του χώρου.
		Τραυματισμός από θραύσματα τζαμιών	▪ Να μην εργάζονται παράλληλα σε υπερκείμενες και υποκείμενες θέσεις οι εργαζόμενοι – Διαχωρισμός επικινδύνων ζωνών ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ

		Εκθεση σε μυοσκελετικές καταπονήσεις	- Μείωση κατά το δυνατόν της χειρωνακτικής μεταφοράς βάρους. - Μεταφορά τζαμιών ανά δύο (τουλάχιστον) εργαζόμενοι με ειδικές βεντούζες
		Εκθεση σε θόρυβο	- Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με κλειστού τύπου καμπίνα χειριστή - Χρήση ηχοπετασμάτων - Μείωση του θορύβου στα επιτρεπτά όρια με χρήση αντιθορυβικού τύπου μηχανημάτων - Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ και ωτοασπίδων
		Εκθεση σε δονήσεις ολοκλήρου σώματος (χειριστές) και άνω άκρων (εργαλεία ισχύος)	-Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με συστήματα απόσβεσης δονήσεων - Εργονομικό (αντικραδασμικό) κάθισμα καμπίνας χειριστή. - Ορθή συντήρηση μηχανημάτων - Εναλλαγή προσωπικού στην επιβαρυνόμενη εργασία
		Εκθεση σε υψηλές / χαμηλές θερμοκρασίες και σε ηλιακή ακτινοβολία	- Διαλείμματα σε κατάλληλα διαμορφωμένους χώρους και λήψη νερού. - Οι κοπιαστικότερες εργασίες να γίνονται όταν οι θερμοκρασίες είναι χαμηλότερες. - Χρήση κατάλληλου ρουχισμού για την προστασία από τις βλαβερές συνέπειες του ήλιου ή του ψύχους. - Κατασκευή στεγάστρων όπου είναι δυνατόν - Διακοπή των εργασιών σε αντίξοες συνθήκες
29.	Εργασίες σε όλες τις φάσεις	Εμπλοκή άλλων συνεργείων	Συντονισμός συνεργείων
		Νέο προσληφθέν ή ανειδίκευτο προσωπικό	Εκπαίδευση προσωπικού και χορήγηση ΜΑΠ

		Κακή υγιεινή	▪ Εγκαταστάσεις υγιεινής και Α' Βοηθειών. ▪ Τοποθέτηση κάδων ▪ Τακτική καθαριότητα
30.	Εργασίες Ολοκλήρωσης & Παράδοσης του Έργου	Πτώση προσώπων από ύψος	▪ Ασφαλείς θέσεις εργασίας, στέρεες και καλά στερεωμένες φορητές σκάλες, ράμπες, γεφυρώσεις-περάσματα με ανθεκτικά δάπεδα και κιγκλιδώματα (κουπαστές). ▪ Να μην χρησιμοποιούνται τριπόδια ή φορητές σκάλες κοντά σε άκρα δαπέδων. ▪ Τοποθέτηση κατάλληλων κιγκλιδωμάτων εφοδιασμένων με θωράκια (παραπέτα) ή άλλα κατάλληλα εμπόδια για προστασία από πτώση σε άκρα πλακών, δαπέδων, ανοιγμάτων και εξεδρών εργασίας. ▪ Επισημάνση επισφαλών (επικίνδυνων) θέσεων εργασίας ▪ Έλεγχος και χρήση υλικών που βρίσκονται σε καλή κατάσταση και αντικατάσταση των φθαρμένων. ▪ Επαρκής φωτισμός του χώρου. ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ, ζώνες ασφάλειας
		Πτώσεις υλικών και αντικειμένων από ύψος	▪ Κατασκευή προστατευτικού προστεγάσματος ή και συλλεκτήριων πετασμάτων. ▪ Η εναπόθεση των υλικών να γίνεται με τάξη, να εξασφαλίζεται η σταθερότητα των σωρών τους και να διευκολύνεται η προώθησή τους ▪ Τοποθέτηση κατάλληλων κιγκλιδωμάτων εφοδιασμένων με θωράκια (παραπέτα) ή άλλα κατάλληλα εμπόδια για προστασία από πτώση σε άκρα πλακών, δαπέδων, ανοιγμάτων και εξεδρών εργασίας.

			▪ Απαγορεύεται η χρήση φθαρμένων σαμπανιών/συρματόσχοινων στους γερανούς ▪ Κατά την εγκατάσταση του ανελκυστήρα να εξασφαλίζεται πλήρη αδρανοποίηση του συστήματος και να ενεργοποιείται μετά από ασφαλή ακολουθία ενεργειών. Έλεγχος καλής λειτουργίας των φρένων του συστήματος. ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ
		Εμπλοκή εργαζομένων με μηχανήματα	▪ -Καλή ορατότητα του χειριστή ▪ Επάρκεια χώρου για ελιγμούς των μηχανημάτων ▪ Χρήση οχημάτων εφοδιασμένων με ηχητικά και οπτικά σήματα. ▪ Συντονισμός κίνησης μηχανημάτων και προσώπων από υπεύθυνο ή σηματοωρό. ▪ Διαμόρφωση διαδρόμων προσπέλασης εργαζομένων. ▪ Να χρησιμοποιούνται σχοινιά για την σταθεροποίηση μεγάλων επιπέδων ή διαμήκων τμημάτων κατά την μετακίνηση και ανύψωση τους. ▪ Κατάλληλη σήμανση επικίνδυνων ζωνών. ▪ Χρήση κατάλληλων μηχανημάτων / οχημάτων (εφοδιασμένα με τους απαραίτητους προφυλακτήρες και διατάξεις ασφάλειας). ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ
		Σύγκρουση κατά την μετακίνηση των μηχανημάτων	▪ Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με ηχητικά και οπτικά σήματα. ▪ Συντονισμός κίνησης μηχανημάτων από υπεύθυνο ή σηματοωρό ▪ Διαμόρφωση διαδρόμων προσπέλασης εργαζομένων ▪ Κατάλληλη σήμανση έργων στην έξοδο του εργοταξίου και ρύθμιση της

			κυκλοφορίας σύμφωνα με τον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, καθορισμός και τήρηση κανόνων κυκλοφορίας εργοταξίου.
		Ανατροπή μηχανημάτων	▪ Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με καμπίνες ασφαλείας ▪ Χρήση ζώνης ασφαλείας από τους οδηγούς. ▪ Έλεγχος του εδάφους, εντοπισμός πηγαδιών, λάκκων, ανοιγμάτων ή και άλλων επικίνδυνων σημείων στο υπέδαφος, σήμανση και λήψη άλλων μέτρων όπως περίφραξη, επέμβαση με επίχωση, με κατάλληλα υλικά όπου απαιτείται. ▪ Ασφαλής έδραση των μηχανημάτων σε καθαρό έδαφος
		Ηλεκτροπληξία	▪ Εγκατάσταση και έλεγχος της λειτουργίας του αντιηλεκτροπληξιακού διακόπτη RCD πριν την έναρξη των εργασιών καθημερινά. ▪ Χρήση ρευματοδοτών, ρευματοληπτών, ηλεκτρικών πινάκων στεγανού τύπου. ▪ Επάρκεια και πληρότητα του ηλεκτρικού δικτύου του εργοταξίου (μονώσεις και καλωδιώσεις αντοχής, γειώσεις κλπ.). ▪ Οι καλωδιώσεις εάν είναι προσωρινές δεν πρέπει να περνούν από επικίνδυνα σημεία (κουφώματα, δάπεδα, θερμαντικά σώματα, χημικά κλπ.) ▪ Επισήμανση των ηλεκτρικών γραμμών στην τοιχοποιία. ▪ Εξασφάλιση ασφαλούς μετακίνησης δικτύων από την Αρμόδια Αρχή. ▪ Στις περιπτώσεις που είναι αδύνατη η ασφαλής μετακίνηση του δικτύου εκτός

			του εργοταξίου ή η απενεργοποίηση των ηλεκτροφόρων αγωγών: 26 σήμανση των αγωγών υπό τάση, 27 τοποθέτηση κατάλληλων φραγμάτων ή λήψη άλλων μέτρων σε συνεργασία με τον επιβλέποντα και την αρμόδια αρχή. ▪ Εξασφάλιση επαρκούς απόστασης μηχανημάτων, εξοπλισμού, εργαλείων, από ηλεκτροφόρα καλώδια. ▪ Χρήση κατάλληλων φορητών ηλεκτρικών εργαλείων τύπου διπλής μόνωσης με κατάλληλη σήμανση (δύο ομόκεντρα τετράγωνα). ▪ Θωράκιση καλωδίων και άλλα μέτρα προστασίας από μηχανική φθορά. ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ (παπούτσια και γάντια ειδικού τύπου)
		Πυρκαγιά	▪ Έλεγχος και χρήση πυροσβεστήρων ή και άλλων μέσων πυρόσβεσης. ▪ Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ
		Τραυματισμός από μηχανολογικό εξοπλισμό και εργαλεία.	▪ -Τα εργαλεία να είναι πιστοποιημένα και να συντηρούνται τακτικά. ▪ Χρήση κατάλληλου μηχανολογικού εξοπλισμού και εργαλείων (εφοδιασμένα με τους απαραίτητους προφυλακτήρες και διατάξεις ασφάλειας). ▪ Καθαρισμός των χώρων από λιμνάζοντα ύδατα, εύφλεκτα και άχρηστα υλικά και ταξινόμηση των χρήσιμων υλικών, εργαλείων και παρελκόμενων για να μην εμποδίζουν. ▪ Επαρκής φωτισμός του χώρου.
		Εκθεση σε μυοσκελετικές καταπονήσεις	▪ Εναλλαγή εργαζομένων στις επίπονες εργασίες ▪ Τακτά μικρά διαλείμματα κατά την εκτέλεση επίπονων εργασιών.

		Μείωση κατά το δυνατόν της χειρωνακτικής μεταφοράς βάρους με την χρήση κατάλληλου μηχανικού εξοπλισμού
	Εκθεση σε σκόνη	-Διαβροχή μπάζων - Επαρκής αερισμός χώρων - Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ, μάσκες προσώπου και γάντια
	Εκθεση σε θόρυβο	-Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με κλειστού τύπου καμπίνα χειριστή - Χρήση ηχοπετασμάτων - Μείωση του θορύβου στα επιτρεπτά όρια με χρήση αντιθορυβικού τύπου μηχανημάτων - Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ και ωτοασπίδων
	Εκθεση σε αναθυμιάσεις από μονωτικά υλικά, χημικά πρόσμικτα κλπ.	- Κατάλληλη σήμανση χημικών ουσιών - Τήρηση οδηγιών δελτίων δεδομένων ασφαλείας - Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ, μάσκες και γάντια
	Εκθεση σε δονήσεις ολοκλήρου σώματος (χειριστές) και άνω άκρων (εργαλεία ισχύος)	-Χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με συστήματα απόσβεσης δονήσεων - Εργονομικό (αντικραδασμικό) κάθισμα καμπίνας χειριστή. - Ορθή συντήρηση μηχανημάτων - Εναλλαγή προσωπικού στην επιβαρυνόμενη εργασία
	Εκθεση σε υψηλές / χαμηλές θερμοκρασίες και σε ηλιακή ακτινοβολία	-Διαλείμματα σε κατάλληλα διαμορφωμένους χώρους και λήψη νερού. - Οι κοπιαστικότερες εργασίες να γίνονται όταν οι θερμοκρασίες είναι χαμηλότερες. - Χρήση κατάλληλου ρουχισμού για την προστασία από τις βλαβερές συνέπειες του ήλιου ή του ψύχους.

			▪ Κατασκευή στεγάστρων όπου είναι δυνατόν ▪ Διακοπή των εργασιών σε αντίξοες συνθήκες
--	--	--	---

11.2 ΜΗΤΡΩΟ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΕΡΓΟ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ

ΜΗΤΡΩΟ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΕΡΓΟ

ΕΠΕΜΒΑΣΗ (ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ)	ΗΜ/ΝΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΠΡΟΕΚΥΨΑΝ	ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

11.3 ΔΕΛΤΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΥΛΙΚΩΝ (MSDS)

ΠΡΟΣΟΧΗ

Ο Κατάλογος να ενημερώνεται από τον Ανάδοχο του Έργου και στη συνέχεια από τον Τεχνικό Ασφαλείας του Κύριου του Έργου κάθε φορά που ενσωματώνεται ένα επικίνδυνο υλικό στο έργο (και να επισυνάπτεται και το Δελτίο Δεδομένων Ασφαλείας του Υλικού). Ο Κατάλογος να παρακολουθείται από τον Κύριο του Έργου σχετικά με τις επισημάνσεις και ανακαλύψεις της επιστήμης σχετικά με την επικινδυνότητα «Παλιότερα Ακίνδυνων Υλικών»

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΥΛΙΚΟΥ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗΣ / ΧΡΗΣΗΣ	ΘΕΣΕΙΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟ ΠΟΥ ΤΟΠΟΘΕΤΗΘΗΚΕ / ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΗΚΕ

11.4 ΣΧΕΔΙΑ «ΩΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΘΕΙ»

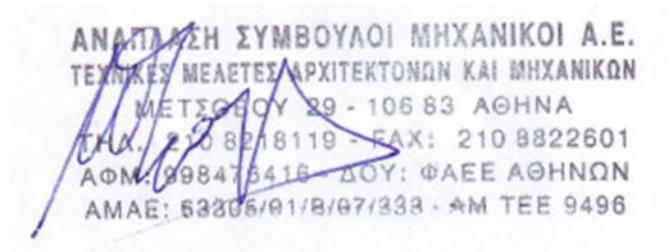
(Θα επισυναφθούν από τον Ανάδοχο του έργου σε συνεργασία με τους υπεργολάβους του με την ολοκλήρωση των εργασιών).

11.5 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ

(Θα επισυναφθεί από τον Ανάδοχο του έργου σε συνεργασία με τους υπεργολάβους του με την ολοκλήρωση των εργασιών).

Αθήνα, Οκτώβριος 2024
Ο Συντάξας

Για την ΑΝΑΠΛΑΣΗ Α.Ε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΕΑΣ
ΝΟΜΙΜΟΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ